

WWW.JESENIKY.CZ

NARODILY SE SPOLEČNÉ JESENÍKY

Při plánování dovolené v Jeseníkách donedávna nešlo nenarazit na jejich nejednotnou prezentaci. Problémem jesenických hor totiž bylo jejich rozdělení mezi tři hejtmanství. Každý úřad prezentoval svoji část samostatně, nehledíc na zmateného turistu. Nyní se však zrodily Jeseníky společně. Konečně!

„Tři kraje, jedna turistická destinace.“ S tímto mottem vstoupil do složitého jednání napříč kraji ředitel Jeseníky – Sdružení cestovního ruchu Tomáš Rak. A povedlo se. Naladily se správné vztahy s jednotlivými kraji a destinačními agenturami, podepsala se memoranda mezi dotčenými organizacemi a zahájily se konkrétní aktivity ke společné propagaci nejkrásnějšího turistického regionu v České republice.

Jaké konkrétní výsledky těchto změn budete vnímat vy, turisté a návštěvníci? „To, co tady mělo být od samého začátku ustanovení krajských samospráv! Konečně nebudete muset rozlišovat, na jakém krajském území se právě nacházíte, nebudete vyhledávat informace na dvou serverech, nebudete hledat informace o novinkách na sezónu ve dvou veletržních expozicích,“ vysvětluje Rak. Jeseníky budou mít společné logo, komunikaci, propagaci, tištěné materiály, elektronické nástroje a webové prezentace. Kromě toho budou všechny tři kraje realizovat společné projekty, jako je kupříkladu aktuálně už odstartované zasítování Jeseníků elektronábíječkami na elektrokola, společný turistický portál Jeseníky.cz či zelená linka pro Jeseníky.

Srdečně vás tedy vítáme u nás v Jeseníkách, v kraji překrásné krajiny, rozmanitých kulturních památek a nepopsatelných příběhů.

vh

WWW.MUJKRALICAK.CZ

ROZHLEDNA OD ZNÁMÉHO ARCHITEKTA RAJNIŠE VYROSTLA U STARÉHO MĚSTA POD SNĚŽNÍKEM

Na kopci Štvanice mezi Stříbrnicemi a Hynčicemi pod Sušinou, v oblíbeném rekreačním areálu Kraličák, byla v půli května slavnostně otevřena nová rozhledna. Za velkého zájmu veřejnosti byla pokřtěna netradičním jménem Stříbrná Twiggy.

Štíhlá, přes třicet metrů vysoká věž sebevědomě stojí v pomyslném středu areálu v nadmořské výšce 866 metrů. Právě proto dostala netradiční, pro mnohé vtipné, pro jiné kontroverzní jméno po slavné britské modelce. Její subtilní konstrukci z modřínových kmenů zajišťují ocelová lana ukotvená v její blízkosti. Na vyhlídkovou plošinu chráněnou bezpečnostním sklem vystoupáte kulatým dřevěným schodištěm. Těch 152 schodů rozhodně stojí za výhledy do okolní nádherné krajiny – k zalesněným svahům Králického Sněžníku, ke Starému Městu i na celé Jeseníky.

Rozhledna vznikla v ateliéru Hut' architektury Martina Rajniše, jednoho z nejvýznamnějších a nejvýraznějších českých architektů a urbanistů současnosti. Profesor Martin Rajniš je například spoluautorem pražského obchodního domu Máj, pavilonu dějin dopravy pro Expo 1986 ve Vancouveru, nové Poštovny na Sněžce nebo dřevěné vzducholodi Gulliver pro Centrum současného umění DOX. Ve svých projektech se zabývá myšlenkou dlouhodobé udržitelnosti architektury, jejího vztahu k přírodě a lidské společnosti. Na svém kontě má dalších devět konstrukčně jedinečných rozhleden, mezi nimiž kraluje pražská Doubravka nebo věž Ester v Jeruzalémě.

V tomto kontextu se areál Kraličák výrazněji zapsal na seznam lokalit s výjimečnými architektonickými stavbami. Proč výrazněji? S jistou hrdostí je na tomto místě potřeba podotknout, že architektonické studio pánů Rajniše a Kubíka vytvořilo už v roce 2012 i tamní aprés-ski bary. Klobouk dolů!

vh

O	PO STOPÁCH REGIONU STRANA 2-4
B	DO HOR I DO PODHŮŘÍ STRANA 5-7
S	HÝBAČKY STRANA 8
A	NA DVOU KOLECH STRANA 9
H	S NEJMENŠÍMI STRANA 10-11
	RELAX U VODY STRANA 12
	NA VÝLET K SOUSEDŮM STRANA 13
	INFO Z REGIONU STRANA 14-15
	MAPA STRANA 16
jeseniky.cz	

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Tento materiál je realizován v rámci projektu „Komplexní jednotná kampaň Jeseníky napříč kraji“. Projekt je spolufinancován z prostředků Ministerstva pro místní rozvoj České republiky v rámci Národního programu podpory cestovního ruchu v regionech, podprogramu Marketingové aktivity v cestovním ruchu, 2. výzva 2018.

WWW.ATELIERDRAK.ESTRANKY.CZ

PALIČKOVÁNÍ JAKO POCTA TRADICÍM OSOBLAŽSKA

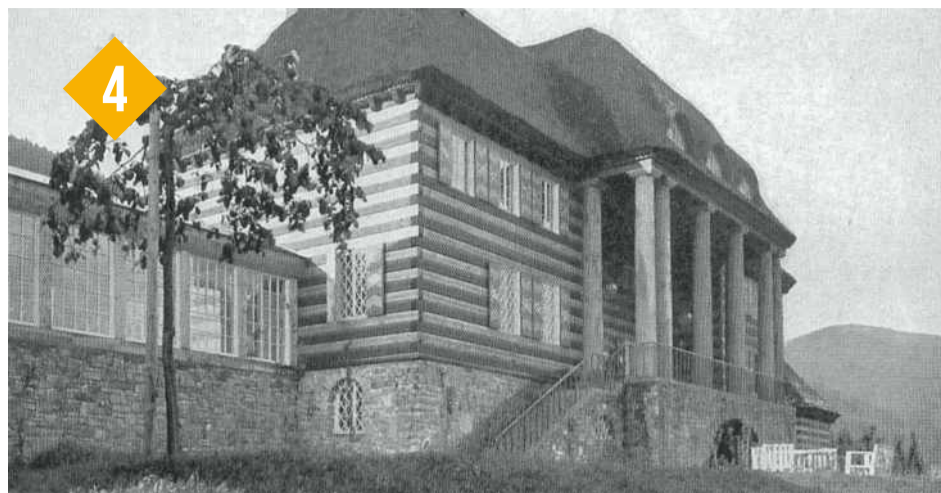
Krásy jesenických památek a monumentů proměňují ruce Hany Dubajové z Liptaně na Osoblažsku do něžné paličkové krajky. Jako spolek Královský stolec, který se zabývá historií, tradicemi a jejich obnovou v dané oblasti.

K jejím autorským projektům proto patří například Osoblažsko v krajce, které je souborem paličkových obrázků tamějších hradů a kaplí. „Paličkovat jsem se naučila na kurzech v Krnově. Už od začátku mi to šlo hrozně snadno, chtěla jsem se dozvědět a naučit víc a víc, až jsem přiváděla svou učitelku v úžas,“ směje se Hana Dubajová. Jak sama říká, vzory nekopíruje, všechny nápady vycházejí z inspirace krajinou a motivy každodenního života.

Kromě obrazů historických památek vytváří různobarevné brože a náramky, které vystavuje a prodává spolu s dalšími uměleckými předměty se svou maminkou a dcerou v Ateliéru Drak v Liptani. Paličkovanou soupravu šperků z nerezového drátku omotaného hedvábím dostala jako originální dárek

i manželka prezidenta České republiky Ivana Zemanová při oficiální návštěvě Moravskoslezského kraje v roce 2014. Svoje práce vystavovala například v Polsku nebo v USA, s úsměvem vzpomíná na akci ve městě Vologda v severozápadním Rusku. „Účastnila jsem se setkání paličkářek a paličkářů z celého světa. Seděli jsme na náměstí a vytvářeli jsme obří krajkové srdce, před námi vystupovali hudebníci a tanečníci, byl to velký zážitek. A hlavně změna, jindy sedávám v koutě a paličkuji v naprostém soukromí,“ svěřuje se Hana Dubajová. Její čarokrásné krajky právem nesou značku Jeseníky originální produkt®.

Barbora Haušková

VILA, KTERÁ SPOJOVALA LIDOVOU ARCHITEKTURU A UMĚNÍ

Dnes už si jen můžeme představit, jakou architektonickou perlu nechala postavit bankéřská rodina Primavesi v Koutech nad Desnou ve svahu pod Suchou horou, odkud se otevírá pohled na dlouhé údolí mezi vrcholy Velkého Klínovce, Výrovky a Hřbetu.

V nadmořské výšce 670 m vznikl komplex venkovského sídla, umístěný do rozsáhlého upraveného lesoparku. V areálu nechyběl bazén, hřiště, tenisový kurt a cvičná louka, stáje, garáže, ale i vodní elektrárna.

Se záměrem vybudovat venkovské letní sídlo v podhorské obci přišli manželé Otto a Eugenie Primavesi na počátku 20. století. Milovníci umění a významní mecenáši tak oslovili své přátele, významné umělce, aby se pustili do díla. Zakázku svěřili věhlasnému architektovi Josefu Hoffmannovi, který pro ně dříve přestavoval jejich olomouckou banku a podílel se na přestavbě jejich olomouckého domu.

Na návrhu letního sídla se odrazil zájem Josefa Hoffmanna o lidovou kulturu, zejména ho zajímal dekor na lidových krajkách. Tyto vlivy s kombinací neopalladiánských tvarů se odrazily na vzhledu stavby. Největší zájem vzbuzo-

vala hlavní budova, která spojovala vlivy místní lidové architektury a detailní umělecko-řemeslné zpracování. Na práci se podílel také jeho přítel, sochař Anton Hanak. Jeho dílem byla velká kachlová kamna, dominující vstupní hale. Zařízení interiéru pocházelo z proslulých Wiener Werkstätte, umělecko-řemeslných dílen založených Josefem Hoffmannem, Kolomanem Moserem a Fritzem Waerndorferem.

Sídlo se brzy stalo cílem večírků umělecké smetánky, kterou si sem zvala rodina Primavesi. Nejčastějšími hosty byli Gustav Klimt, Anton Hanak a samozřejmě Josef Hoffmann.

Nádherný skvost v Koutech vyhořel již před válkou. Na kamenné podezdívce, která se zachovala, později vyrostl nový rekreační objekt před Listopadem známý jako zotavovna Vítězný únor.

Barbora Haušková

TOP DESTINACE

ZÁMEK VELKÉ LOSINY

ZÁMEK VE VELKÝCH LOSINÁCH JE JEDNÍM Z NEJREPREZENTATIVNĚJŠÍCH PŘÍKLADŮ ŠLECHTICKÝCH SÍDEL VZNIKAJÍCÍCH NA MORAVĚ PODLE ZÁALPSKÝCH POZDNE RENESANČNÍCH VZORŮ. NÁVŠTĚVU ZÁMKU, VE KTERÉM SE NATÁČELO KLADIVO NA ČARODĚJNICE, BATHORY NEBO POHÁDKA O SIROTKOVI Z RADHOŠTĚ, BYSTE SI ROZHODNĚ NEMĚLI NECHAT UJÍT.

WWW.ZAMEK-VELKELOSINY.CZ

5

hory, co inspiřují

JESENICKO PODLE POSITIVJE

Pokud čtete tento článek, tak s velkou pravděpodobností právě relaxujete na nějakém pěkném místě na Jesenicku, a že jich tu je. Vítám vás a děkuji, že jste si vybrali právě náš kraj. Vsadím se, že při plánování dovolené v Jeseníkách jste mohli nabýt dojmu, že se právě chystáte někam, kde snad ani elektřina neběží 7 dní v týdnu, 24 hodin denně. To přeháním, ale pokud byste si formovali názor výlučně podle masových médií, vaše očekávání by mohla být všelijaká. Proto jsem rád, že jste se rozhodovali rozumem či srdcem anebo obojím a teď doufám, že vás náš region mile překvapuje.

Víte, cestovní ruch je pro Jesenicko velmi důležitý a já jsem přesvědčený o tom, že kvalita poskytovaných služeb jde nahoru, ačkoli pořád je hodně co zlepšovat. A to je ta pozitivní výzva, pracovat na sobě, abychom návštěvníkům našeho kraje mohli nabídnout více cílů na úrovni Tančírny v Račím údolí, Rychlebských stezek, Mechového jezírka, Zlatorudných mlýnů, Priessnitzových lázní, Lesního baru a dalších. Naopak, tahle místa v sezóně praskají ve švech, našim úkolem je vás sem přilákat opakovaně, v létě i v zimě. Jsem optimista, protože angažovaní lokální politici, pracovníci podnikatelé, srdečné

spolky a sdružení i všichni aktivní lidé makají na tom, aby turistických atrakcí na Jesenicku přibývalo, a vy jste se k nám mohli a chtěli vrátet.

Ubezpečuji vás, že okres Jeseník není v rámci Česka žádným outsiderem. Naopak, pochází z něj desítky zajímavých lidí, desítky úspěšných firem. Lidé zde žijící nepotřebují žádné úlevy, mějte na nás ty nejvyšší nároky a dejte nám vědět, pokud je nenaplníme.

Užijte si Jesenicko, které je podle positivJE jedním z nejlepších míst pro život.

Kamil Kavka

positivJE

POSITIVJE JE PROJEKT, KTERÝ SE CIRKA PŘED 2 LETY ZRODIL V HLAVĚ JESENIČANA KAMILA KAVKY, KTERÝ SE PO 15 LETECH VRÁTIL Z VELKOMĚSTA DO SVÉHO RODIŠTĚ. PROSTŘEDNICTVÍM POSITIVJE PREZENTUJE JESENICKO JAKO SKVĚLÉ MÍSTO PRO ŽIVOT. DENNĚ TAK NA FACEBOOKOVÉM PROFILU PŘINÁŠÍ 1 POZITIVNÍ ZPRÁVU Z REGIONU, PROVOZUJE WEB A SNAŽÍ SE O SETKÁVÁNÍ VEŘEJNOSTI S ÚSPĚŠNÝMI OSOBNOSTMI Z REGIONU.

LIPOVOU ALEJÍ K PERLE SEVEROMORAVSKÉHO BAROKA

Kaple Navštívení Panny Marie patří mezi nejpozoruhodnější stavby na severní Moravě. Lidé k ní dojdou lipovou alejí, proto památka získala ještě jeden název, a to kaple V Lipkách. Nezvykle strohá stavba oválného půdorysu ostře kontrastuje s bohatou výzdobou uvnitř. Právem tak nese označení perla severomoravského baroka.

Její historie sahá na počátek 18. století. Vyrosla v sousedství staré poustevny na mírném kopci na okraji Rýmařova. Bylo to v době, kdy v našich zemích v plné síle udeřila poslední morová rána. Kaple se tak stala cílem prosebných procesí z celého kraje v dobách válek, morů a živelných pohrom.

Autorem nezvyklé oválné stavby je nadaný rýmařovský stavitel Friedrich Hösler. Nad hlavním vchodem byl po roce 1721 umístěn alianční znak hraběte Aloise Harracha a jeho druhé ženy Marie Arnoštky z Gallasu, jež poskytla ke stavbě svatyně velké finanční prostředky. Vysoko nad ním je v nice umístěno sousoší Panny Marie a její matky sv. Anny.

Interiér památky ohromí návštěvníky bohatou barokní výzdobou. Dominantní barvou je růžová. Upoutá klenu-

tým stropem na čtyřech masivních sloupech s umělým mramorem. Prostory zdobí fresková výmalba, která je dílem olomouckého malíře Ferdinanda Nabotha. Po jeho smrti dozdobil malby jeho žák Jan Kryštof Handke. Ten je také autorem monumentálního obrazu hlavního oltáře, který doplňují plastiky zemských světců.

Ani kapli se nevyhnul požár, a to v roce 1883. Naštěstí zasáhl jen šindelovou střechu a zničil starší cibulovou barokní zvoničku.

Barokní památka neslouží jen k rozjímání, je přístupná i mimo církevní obřady. Poskytuje také důstojný prostor pro kulturní a společenské akce. Od května do konce září zde rýmařovské muzeum provádí zájemce.

Barbora Haušková

MILOVNÍCI KONÍ A JEZDECKÉHO SPORTU MÍŘÍ V LÉTĚ DO SVĚTLÉ HORY

Přestože Světlá Hora patří na českou dostihovou mapu od roku 1998, s jezdeckým je spojená mnohem déle. K místu v podhůří Jeseníků v okrese Bruntál se váží dvě legendy – kůň Železník a žokej Josef Váňa.

Areál dostihového závodiště ve Světlé Hoře postavil v 80. letech Státní statek Bruntál, stáj pro koně je v provozu od srpna roku 1987, areál včetně dostihové dráhy byl dokončen a otevřen v roce 1989. Areál měl vytvořit lepší podmínky pro pořádání reprezentačních Zemědělských dnů, které se do té doby konaly v Rudné pod Pradědem. Vedení statku mělo v plánu pořádat výstavy zvířat a zemědělské techniky a také propagační dostihy a jezdecké soutěže. Současně se počítalo s lepšími podmínkami pro trénink koní.

Po roce 1989 zanikl státní statek, budovy získala firma Jantar s.r.o. Bruntál. Osud areálu byl nakonec naštěstí na obci Světlá Hora a tak před více než dvaceti lety zde vzniklo Dostihové centrum Světlá Hora pod vedením trenéra Čestmíra Oulehly.

Obec se zařadila mezi nejlepší tuzemská závodiště. Každoročně sem míří druhou červencovou sobotu tisíce milovníků jezdeckví na Dostihový den. Dostihová dráha v podhůří Jeseníků je oblíbenou prázdninovou destinací, kdy mají velká závodiště pauzu. Jezdce přitahuje především neobvyklá dráha, která je umístěna v kopci a má velice ostré zatáčky.

Turisté sem často také mířili za legendárním Železníkem. Čtyřnásobný vítěz Velké pardubické zde žil v letech 1982 až 2004. Poslední léta svého důchodu si užíval na pastvinách. K dalším koňským legendám, spojeným se Světlou Horou, patří i dvojnásobná vítězka Velké pardubické steeplechase v letech 2003 a 2004 klisna Registrana.

Barbora Haušková

NA MÍSTĚ KRAVINŮ STOJÍ VÝSTAVNÍ SÁLY MUZEA ŠUMPERK

Původní účel rozsáhlé stavby v centru Šumperka, zasazené ve vzrostlých Sadech 1. máje, byl na hony vzdálený kulturní a vlastivědné činnosti. Muzeum Šumperk, které již více než půl století sídlí v Pavlínině dvoře, vznikl na počátku 19. století jako hospodářský statek pro chov skotu, výrobu a distribuci mléka a mléčných výrobků.

Na čtvercovém půdorysu se nacházely stodoly a dva velké sálové kravíny. Později zde vznikl i panský obytný dům. Objekt si v 80. letech 19. století vyhlédl baron Chiari jako své budoucí sídlo. Nový vlastník pojmenoval sídlo na počest své manželky Pauliny Paulinenhof – Pavlínin dvůr.

Po válce přešel objekt do majetku města. Dokonce sloužil i jako sběrný dvůr. V 60. a 70. letech 20. století byly všechny stavby dvora rekonstruovány pro potřeby kulturních zařízení sídlících ve městě. Pavlínin dvůr se dočkal prohlášení za kulturní památku.

Muzeum opravami získalo kvalitní výstavní a koncertní síň, reprezentativní prostory pro stálou expozici, výstavní kabinet, řadu kanceláří pro odborné a správní pracovníky, aranžovnu, konzervátorskou a preparátorskou dílnu i menší provozní prostory pro řemesla. Muzeum v průběhu roku nabízí řadu zajímavých výstav a akcí. Zařízení se pyšní stálou expozicí nazvanou Příroda

a dějiny severozápadní Moravy, která byla otevřena v roce 1996 u příležitosti 100. výročí založení muzea v Šumperku. V 11 sálech prezentuje dějiny šumperského regionu a přírodu Šumperska a Jesenícka.

Šumperské muzeum pamatuje i na nejmenší, které vítá v Muzejíčku. To se nachází v přízemí východního křídla, kde si mohou rodiny s dětmi nebo mládež pohrát, zasoutěžit či si vyzkoušet nějaké dnes již zapomenuté činnosti. Součástí muzea je i Galerie mladých, která poskytuje prostor pro mladé a začínající tvůrce.

Barbora Haušková

hory, co se líbí

9

FOTO: MARTÍN KOTAS | ZLATEHORY.CZ

V POŠTOVNÍ ŠTOLE PŘÍRODA VYČAROVALA TYRKYSOVOU VÝZDOBU

Podzemí Příčného vrchu u Zlatých Hor je prošpikováno skrz naskrz starými důlními díly. Návštěvníkům zpřístupněná tzv. Poštovní štola od loňského června láká rozšířenou prohlídkovou trasou. Snad největší pozornosti se těší neobvyklá výzdoba jejích stěn.

Poštovní štola, nacházející se zhruba šest kilometrů od Zlatých Hor, patří k nejlépe zachovalým důlním dílům vůbec. Není tedy divu, že patří mezi památkově chráněná díla lidských rukou. Vždyť zmínky o štole pocházejí z počátku 16. století, nejstarší nalezené historické artefakty jsou pouze o století mladší. Staří horníci ve zdejších horninách nehledali jen zlato, těžili zde také kyzolitové měděné rudy, později pyrit. Prohlídková trasa dlouhá zhruba kilometr vás provede ručně sekanými chodbami se stejně vytvořenými větracími komíny. Budete mítet původní dřevěná potrubí a korýtka na odvádění vody. Jistě nepřehlédnete repliku historického dřevěného čerpadla, které důl ve středověku chránilo před zaplavením.

Možná budete udiveni, jakými nástroji předkové dlouhé chodby vytvořili. Jedinečnou vzpomínkou na těžební činnost je sklad naštipaných polen, která horníci potřebovali pro těžbu technikou sázením ohně. Špalír dřevěných polen za ta staletí dočista zkameněl. Za dlouhé roky, během nichž v podzemí utichlo řinčení čerpadel a dlát, se ke slovu dostala příroda. V místech staré těžby vytvořila podzemní jezírko. Na zdech pak vyčarovala doslova fascinující podívanou. Sirníky zinku na tmavých stěnách dolu vytvořily bílé náteky. Ty jsou doplněny jedinečným tyrkysovým alofánem. Jeho barvu naopak způsobují sirníky mědi.

vh

10

ZLATEHORY.CZ

PŘED STO DESETI LETY BYLA VYSVĚCENA LURDSKÁ JESKYŇĚ U REJVÍZU

Při lesní cestě z malebného Rejvízu do Horního Údolí, jen několik set metrů za posledními staveními ční do lesnatého okolí Josefova skála. Pod jejím skalním převisem byla v roce 1909 vybudována symbolická lurdská jeskyňe, u níž můžete v tichosti spočinout i dnes.

Takzvané lurdské jeskyňe vznikaly po celém katolickém světě od druhé poloviny 19. století. Připomínají zjevení Panny Marie čtrnáctileté Bernardetě v dnešním ikonickém městě poutníků a zázračných uzdravení, v pyrenejských Lurdech. Mariánský kult tato událost umocnila i na Rejvíze, kde je Panně Marii zasvěcen rovněž místní kostelík. Do rejvízské grotty procesí věřících sošky Panenky Marie ze svatostánku vynášelo vždy na 1. máje. Pobožnostem místo sloužilo vždy až do konce října, kdy věřící slavnostně odnášeli sošku zpět na Rejvíz. Takto se pravidelně dělo prakticky do odsunu německého obyvatelstva.

Místo bylo až do května 2006 prakticky zapomenuto. Tehdy členové sdružení

s výstižným názvem Příznivci kamenických a sochařských děl na Jesenicku vybudovali nový oltář, v němž jsou symbolicky zazděny zbytky mramorové dlažby z kaple sv. Anny ze sousedního Horního Údolí. Oltář je osazen obrazem Panny Marie Lurdské. Ve svátek sv. Václava téhož roku místo znovu vysvětil Mons. Anton M. Otte, kněz pocházející ze sudetoněmecké rodiny z Vidnavy. Byla též obnovena přístupová cesta a vybudováno odpočinkové místo. Od roku 2009 je vpravo od oltáře umístěn kříž připomínající stoleté výročí vynášení původní mariánské sochy.

vh

11

ROZSÁHLÉ NEROSTNÉ BOHATSTVÍ PŘIPOMÍNÁJÍ ČETNÁ DŮLNÍ DÍLA

Jeseníky byly od pradávna známy svým nerostným bohatstvím. Stará důlní díla naleznete po celé oblasti a jsou nejen nedílnou součástí krajiny, ale také vyprávění o ní. Chcete-li si udělat výlet po stopách dolování, vypravte se do Malé Morávky.

Zdejší revír na těžbu železné rudy je nejrozsáhlejší na Jesenicku a patří k nejstarším dokladům hornické činnosti na severní Moravě. V okolním terénu je zmapováno 96 důlních děl, včetně unikátní štoly Kalkzeche.

První horníci začali osidlovat zdejší krajinu už ve 14. století. Větší rozvoj těžby a zpracování železných rud však nastal až v 16. století. Těžba železné rudy probíhala na území o ploše asi 10 km² mezi obcemi Karlov, Malá Morávka, Karlova Studánka, Podlesí a Rudná pod Pradědem. Po vyčerpání svrchních partií se postupovalo do větší hloubky.

V době třicetileté války byla zdejší slévárna hlavním dodavatelem výbroje pro císařskou armádu (dělové koule, muškety, opevňovací zařízení). Kolem roku 1680 se těžilo v 8 hlubinných a 1 povrchovém dole, na počátku 19. století se rozrostl počet dolů na 22. V roce 1835 však zasáhla důlní podnikání krize, k níž se přidaly od roku 1866 i válečné potíže. Dělníci byli odvedeni k vojsku, šířily se epidemie, docházelo k výpadkům v nákladní dopravě, chyběl

střelný prach. Těžba postupně utichala a v roce 1876 se zastavila úplně.

K největším dochovaným pozůstatkům důlní činnosti patří štola Kalkzeche. Nachází se přímo v katastru obce Malá Morávka a je snadno dostupná. Dokládá jak povrchový způsob těžby - jámy, tak i důlní. Ve stěně je patrná ručně sekaná asi 40 m dlouhá chodba, která se v ohybu jámy napojovala na dnes již zavalenou hlubinnou štola. Unikátní skalnatý kaňon, který zde po důlní činnosti zůstal, je, podobně jako jiné štoly v okolí, chráněný jako zimoviště netopýrů evropského významu.

Na toulkách zdejším terénem však budete opatrní a rozhodně se nepokoušejte vniknout do podzemních prostor. Kromě viditelných ústí důlních děl, která jsou ve většině případů zabezpečena mříží nebo plotem, je třeba počítat s velkým množstvím podzemních chodeb, šachet a vydobytých prostor, které mohou hrozit zřícením, nebo se propadnout.

Barbora Haušková

12

PŘINESL ROLANDŮV KÁMEN ROZEZLENÝ ČERT?

Lesy mezi Karlovou Studánkou a obcí Vidly ukrývají 35 metrů vysoký skalní útvar tvořený zvrásněnou rulou. Osamělá skála známá také pod názvem Křížek slouží jako přírodní rozhledna a cvičná skála pro horolezce. Svou neobvyklostí jitřila fantazii místních obyvatel, neboť se k ní pojí hned tři pověsti.

Jedna z legend vypráví, že sem obrovský balvan vrhnul rozezlený čert, kterému se nelíbil kostelík v nedaleké Karlově Studánce. Chtěl kostel zbořit, a tak popadl obrovský kámen a mrští jím, jenže se netrefil a kámen dopadl až na protější kopec, kde se rozpukl a zarázil hluboko do země. Aby se lidé proti pekelné moci ochránili, vztyčili na vrcholu dřevěný kříž.

Rolandův kámen (937 m n. m.) patřil již v minulém století k oblíbeným výletním místům lázeňských hostů. Pro snadnější přístup na vyhlídku byly v roce 1833 do skály vytesány schody. Výstup není dlouhý ani náročný, cesta je zabezpečena zábradlím, takže ji s opatrností zvládnou i děti. Možná se ale raději rozhodnete pro jednu z 28 cvičných horolezeckých cest.

Na starých fotografiích je skála ještě obnažená. Stromy, které ji podobně jako dnes ukrývaly, podlehlý náporu

mohutné vichřice a musely být v letech 1919 až 1921 pokáceny. Na vyhlídce se tyčí tři metry vysoký dřevěný kříž. Není původní, ten první nechal v roce 1924 z modřínového dřeva vytesat v nedalekém Ludvíkově velmistr řádu Německých rytířů Norbert Klein. Lesní dělníci jej potom vztyčili a zapustili do prasklin ve skále. Při pěkném počasí lze odtud dobře pozorovat vrcholky okolních hor, na které shlíží i jejich vládce Praděd.

Nejkratší cesta k Rolandovu kameni vede po modře značeném lázeňském okruhu. Chcete-li se vydat dál, provede vás zdejšími zajímavými místy pěší naučná stezka Muzeum Wide Web.

Barbora Haušková

13

PROČ JE SYMBOLEM KRÁLICKÉHO SNĚŽNÍKU SLON?

Ještě na začátku sedmdesátých let minulého století vypadal vrchol Králického Sněžníku zcela jinak. Jeho dominantou byla kamenná vyhlídková věž a čilý turistický ruch uspokojovaly služby dvou horských chat. Dnes můžete navštívit polskou chatu Na Sněžníku, turistům na české straně hranice zůstala jen opuštěná socha slona.

Nevelká žulová socha slona na soklu vyskládaném z kamenů však na jihovýchodním svahu hory původně nestála sama. Ruiny v její blízkosti patří Lichtenštejnově chatě, která za první republiky platila za prvotřídní hotel a centrum turistiky i společenského života. Od roku 1922 se zde scházela skupina mladých německy hovořících umělců a literátů. Podle tehdy populární písně „V ještědském údolí kvete šeřík“/„In Jeschental da blüht der Flieder“ si dali název Jescher a jako svůj symbol si vybrali šeřík. Později omamně vonící keř nahradili slonem. Tuto podivuhodnou změnu vysvětluje legenda o sloním kýchnutí, které umělcům připomínalo první slabiku názvu, a tak slona zvolili za svůj nový symbol a začali se navzájem zdravít pozdravem „ješ“.

Hlavní osobností skupiny byl šumperský malíř Kurt Hallegger (1901-1963), který mimochodem v roce 1929 získal

cenu za nejlepší ženský portrét v Československu. Po odsunu do Německa působil jako scénický výtvarník v Norimberku a v Mnichově. Roku 1962 získal v Paříži Velkou cenu národů za scénografii.

Členkou skupiny Jescher byla i jeho žena, malířka, Anna Maria (Amei) Bunzel-Hallegger (1905-1995). Právě ona je autorkou sochy slona, kterou vytvořila v roce 1932 k desátému výročí spolku. V Národní galerii v Praze se nachází desítky jejích obrazů ze třicátých let. Podobizna malířky, kterou namaloval její muž Kurt, i jeho autoportrét jsou součástí muzeálních sbírek v Šumperku.

vh

14

ZA VÝHLEDY NA MEDVĚDÍ SKÁLY

Výhledy do krajiny jsou nejvíce působivé z přirozených vyhlídkových míst. Na rozprostřené Bruntálsko a Rýmařovsko nabízí pohled jako na dlaní Medvědí skály (890 až 1020 m n. m.). Nachází se na jižním úbočí vrcholu Kamenec, který rozděluje Šumpersko z jedné strany a Bruntálsko ze strany druhé.

Putování za rozhledy do jesenické krajiny mohou začít ve Žďárském Potoku, dnes už místní části obce Stará Ves. Zdejší kraj je spojený s působením hraběcího rodu Harrachů. Kopce ukrývaly v minulosti olovo a stříbro, jejichž těžbu chtěli Harrachové obnovit. Díky nim v obci vyrostla škola, kostel i hřbitov.

Oblíbeným turistickým cílem byla dominantní obec Alfrédova chata, jejíž stavba započala roku 1861, následně byla rozšířena v roce 1901. Turistický průvodce z roku 1925 nazvaný Orlickými horami

do říše Pradědovy Alfrédovu chýši popisuje následovně: „Je to lovecký dům s hájovnou, ve kterém je útulna.“ Chata bohužel vyhořela o Velikonocích v roce 2002 a už se jí nepodařilo obnovit.

Zůstaly jen Medvědí skály, rozeklané kvarcité útvary, které utvářel mráz, vítr a slunce. Dojdeme k nim po zeleně značené turistické cestě od rozcestníku U Škaredé jedle, která vede právě k bývalé chatě Alfrédka.

Barbora Haušková

TOP DESTINACE

JESKYNĚ NA POMEZÍ

JESKYNĚ NA POMEZÍ JSOU NEJROZSÁHLEJŠÍM JESKYNNÍM SYSTÉMEM V MRAMORU U NÁS, KTERÝ JE SOUČÁSTÍ DOSUD JEŠTĚ NE ZCELA POZNANÉHO KRASOVÉHO SYSTÉMU V MASIVU SMRČNÍKU, 799 M N. M. V JEJICH ÚTROBÁCH POTKÁTE INDIÁNA SEDÍČHO V KÁNOI, PAVIÁNA, VOŠÍ HNÍZDO, FAKÍROVO LOŽE NEBO MASKOTA JESKYNĚ – MRAMOROVÉHO PSÍKA.

WWW.CAVES.CZ

15

16

ICLOUCNA.CZ

VODOPÁDY NA BOROVÉM POTOCE

Nedaleko od jednoho z největších jesenických turistických center a všemožných atrakcí pro dychtivé turisty je skryto místo, jehož klid narušují pouze tříšticí se kapky vody o kamenné terasy. Vodopád na Borovém potoce patří k nejvyšším a nejkrásnějším v Jeseníkách.

Borový potok (někdy nazývaný též Medvědí) pramení v úžlabině mezi Mravenčíkem a Dlouhými Stráněmi v nadmořské výšce 1280 metrů. Nevelká Borová dolina je vskutku jednou z mála turismem nedotčených divokých lokalit Jeseníků. Turistům je nepřístupná, nahlédnout do ní můžete z Uhlířské cesty, cyklotrasy spojující Loučnou nad Desnou s PVE Dlouhé Stráně, nebo z vyhlídky Rysí skála.

Samotný vodopád se nachází cirká ve výšce 800 metrů. Jeho krása přirozeně vynikne nejvíce za jarních táni nebo po

vydatnějších deštích, nicméně ani v suchých obdobích roku se procházky k němu nevyhýbejte. Vodopád je tvořen několika kaskádami. Voda z nejvyššího skalního prahu překonává více než osmimetrový převis. Pod ním zurčí menší kaskády, které jsou zakončeny ještě jedním dvoumetrovým vodopádem.

K vodopádu na Borovém potoce vede slepá odbočka z modré turistické trasy údolím Divoké Desné, která vede z Koutů nad Desnou.

vh

17

FOTO: JIŘÍ HEJTMÁNEK | WWW.JESENIKY.CZ

Z VELKÉ KOTLINY PODÉL ŘEKY MORAVICE

Stokilometrová řeka Moravice, která je významným zdrojem vody pro Ostravsko, pramení v jedné z přírodovědecky nejhodnotnějších a nejzachovalejších lokalit střední Evropy, Velké kotlině. Alespoň na okamžik do tohoto přírodního klenotu můžete vstoupit díky naučné stezce téhož jména.

Velká kotlina, často označovaná i jako Velký kotel, se nachází na východním úbočí Vysoké hole. Vznikla jako ledovcový kotel (kar) působením horského ledovce v průběhu poslední doby ledové. Její svahy jsou jednou z botanicky nejbohatších lokalit v Česku a často se jí přezdívá „botanická zahrada Jeseníků“. Vždyť v ní roste na čtyři stovky rostlin, mezi nimiž nechybí ani místní endemity, tj. rostliny, které nikde jinde na světě nenajdete.

Právě v této pestré mozaice nejrůznějších stanovišť, od suchých vyhříváních strání až po stále chladná zákoutí, od hlubokých nikdy nepromrzajících humózních půd až po holou skálu, vystavenou působení slunce, mrazu, větru a lavin pramení čtyřicet pět pramenů, z nichž

nejvodnatější je pramen Moravice v nadmořské výšce 1134 m.

Podél toku, který později napájí vodní nádrže Slezskou Hartu a Kružberk, je vyznačena šestikilometrová naučná stezka Velká kotlina. Stezka začíná v Karlově pod Pradědem, kde se nachází její nultá zastávka s orientační mapou. Odtud vás bude na putování nejčernější lokalitou našich hor provázet chvostok Jeseníka Filiformis, malý skákající „hmyzák“, kterého vědci objevili právě ve Velkém kotli. Trasa dále vede po modré značce směrem na Ovčárnu, kde končí. Naučná stezka má celkem 11 zastávek se zajímavostmi z botaniky, zoologie i geologie zdejšího jedinečného ekosystému.

vh

TOP DESTINACE

VENUŠINY MISKY

SKALNÍ MĚSTEČKO S ŽULOVÝMI SKALNÍMI PROHLUBNĚMI, PŘIPOMÍNÁJÍCÍMI OBŘÍ MÍSY, SE NACHÁZÍ NA ZALESNĚNÉM VRCHOLU SMOLNÝ (404 M N. M.) NEDELEK VELKÉ KRAŠE. NEJVĚTŠÍ ZE SKALNÍCH MÍS MÁ V PRŮMĚRU 1,5 METRU, JE HLUBOKÁ PŘES 1 METR A POJME ASI 65 LITRŮ VODY. Z VRCHOLOVÉ ZABEZPEČENÉ VYHLÍDKY SE OTEVÍRÁ KRÁSNÝ VÝHLED NA ŽULOVSKOU PAHORKATINU A SEVERNÍ ČÁST HLAVNÍHO HŘEBENE RYCHLEBSKÝCH HOR.

WWW.RYCHLEBY.CZ

19

WWW.SLEZSKAHARTA.EU

PO STOPÁCH SOPEČNÉ ČINNOSTI KOLEM SLEZSKÉ HARTY

Z pohledu geologa sopky v oblasti Nížkého Jeseníku chrlily horkou lávu a popel ještě nedávno. Začaly vznikat na přelomu třetího a čtvrtého, v období, kdy naši krajinu začal osidlovat člověk neandertálský, známý to lovec mamutů.

Stratovulkány jsou obecně tvořeny z velké části málo zpevněným materiálem, který snadno podléhá erozi a ztrácí původní tvar. U obce Roudno se do rovinnaté krajiny zdvihá na tyto poměry velice zachovalý stratovulkán Velký Roudný (780 m n. m.). Jeho sopečný kužel je totiž zpevněn lávovou výplní, díky níž můžeme zdaleka vnímat jeho typickou siluetu.

Méně výrazný tvar má právě kvůli erozi Venušina sopka (643 m n. m.), přesto je pravděpodobně vůbec nejmladší z jesenických vulkánů. Naopak Uhlířský vrch snad ani typický kužel nikdy neměl. Jeho dnešní jedinečnost tkví především v obnaženém profilu 40metrových lomových stěn a výskytu tzv. sopečných bomb a balvanů.

Po stopách těchto nejmladších sopek v České republice, lávových proudech a místech vulkanické činnosti se lze vydat s pomocí naučné stezky Po vulkánitech v Nížkém Jeseníku. Díky ní poznáte, jak vulkány v době čtvrtého

vznikaly, kolik lávových proudů se vylilo, kam až dosahovaly, jak vyplňovaly a zahrazovaly stará údolí a vytvářela se údolí nová, a jaké útvary můžeme pozorovat dnes.

Naučnou stezku tvoří pět oddělených částí v okolí přehrady Slezská Harta. Nejjižnější trasa s osmi zastaveními v okolí Roudna prezentuje sopečný vývoj Malého a Velkého Roudného. Dvě zastavení u Razové vysvětlují zdejší tufy a tufty, tři zastavení v Mezině představují vývoj Venušiny sopky a poslední dvě zastavení jsou na Uhlířském vrchu, nepřehlédnutelné dominantě města Bruntálu. Značené stezky mají celkem 15 zastavení na 25 kilometrech s deseti odpočívadly. Náročnost je větší pouze při výstupech na vrcholy vulkánů. Mezi trasami se můžete přepravit i po vodě vlastním bezmotorovým plavidlem nebo replikou historické lodi Santa Maria, lze je absolvovat také na kole.

vh

20

VESENICE, KTEROU SNAD NAVŠTÍVIL SAMOTNÝ GOETHE

Rychleby jsou posety desítkami zaniklých vesnic, které dnes jsou jen tichými a mizejícími připomínkami osídlení hor, které od nepaměti tvoří hranici zemí, říší či národů. Mezi tyto svědky minulosti patří i bývalá osada Rosenkranz (Růženec) v sedle mezi rychlebskými vrcholy Javorníkem a Borůvkovou horou.

Sedlo bylo od středověku jednou z několika cest spojujících Slezsko a Kladsko. Na počátku 17. století v sedle vznikl zájezdní hostinec U Růžového věnce (Zum Rosenkranz), nedlouho nato i několik usedlostí, které dostaly název Růženec (Rosenkranz). Osada sice za dobu své existence měla jen zhruba desítku domů a maximálně cirká šedesát obyvatel, traduje se, že ji navštívil samotný Josef II., coby jedno z nejoblehčejších sídel monarchie po prohraných válkách jeho matky Marie Terezie. Některé legendy praví, že mezi jeho doprovodem byl i básník a spisovatel Johann W. Goethe, jiné hovoří o samotné návštěvě slavného Němce. Vesničkou ve vnitrozemí se stala opět po obsazení Sudet Německem. Konec války však znamenal její úplný zánik. Rodiny byly vysídleny, v roce 1949 se

odstěhovala i rodina, která zde mohla zůstat. Domy byly zbořeny, včetně kaple Antonína Paduánského z počátku 19. století. Do dnešních dnů stojí jen bývalá fořtovna, využívaná jako lovecká chata.

Zarostlé základy usedlostí bývalé osady Růženec najdete při červené turistické trase mezi Borůvkovou horou a Bílou Vodou, resp. na modré cyklotrase spojující tatáž místa. Okruh Bílá Voda – Růženec – Bílá Voda, kombinující turistickou stezku s cyklotrasou, bez problému zvládnete i s dětským kočárkem. A možná si při procházce zdejší krajinou vzpomenete i na myšlenku, kterou prý vyřkl již zmiňovaný J. W. Goethe: „Člověk pozná sám sebe jen do té míry, do jaké pozná svět.“

vh

21

NASAVSKÁ STEZKA V JESENICKÝCH LÁZNÍCH

Nabrat sílu do Priessnitzových léčebných lázní v minulosti jezdili králové a vévodové, smetánka celého starého kontinentu i ze zámorí. Utíkali sem polští i maďarští revolucionáři, scházely se zde významné osobnosti kultury i politiky. Mezi časté hosty se řadil také Adolf I. Lucemburský, který lázně navštěvoval za úspěšné éry Priessnitzova zete Johanna Rippera. Tyto dvě osobnosti stály u zrodu jedné z nejstarších lázeňských stezek.

Mezi Ripperovy „majterštyky“ zcela jistě patří velkolepá Nasavská stezka, vinoucí se jižním úbočím Studničního vrchu. Ačkoliv je z větší části zastíněna smrkovým lesem, prochází nejskvostnějšími partiemi tohoto velkolepého kopce. Táhlé serpentýny usnadňují pohyb v jinak strmém kopci a návštěvníkovi dávají možnost lépe vnímat okolní les. Vede z výrazného příkopu u Polského pramene na vrchol Studničního vrchu a byla vystavěna na popud Adolfa Nasavského, který byl častým Schindlerovým pacientem. Práci v letech 1871-72 vykonal Jan Ripper, jenž nechal jednotlivá odpočív

adla a vyhlídky pojmenovat po rodinných příslušnících mecenáše stavby. Je také jednou z posledních původních stezek, které byly v okolí obnoveny.

Na stezce potkáte dva prameny – Ripperův, obnovený v roce 2013, a Sourozenecký, znovu vystavěný o 30 let dříve. Většina původních vyhlídek dnes již sice není patrných, nabízí však příjemná odpočinková či meditační místa uprostřed hlubokého lesa. Stezka je průchozí v celé své délce, dolní část s odbočkou k prameni Šárka je navíc značená.

Lukáš Abt

hory, co léčí

NAŠE TIPY NA AKCE

XXIX. MEZINÁRODNÍ FOLKLORNÍ FESTIVAL ŠUMPERK 2019

JEDINEČNÝ KULTURNÍ ZÁŽITEK NEJEN PRO MILOVNÍKY HUDBY A TANCE PŘIPRAVUJÍ NA PĚT SRPNOVÝCH DNÍ V ŠUMPERKU. TAMNÍ ULICE SE UŽ PO DEVĚTADVACÁTÉ STANOU PESTROBAREVNÝM JEVIŠTĚM, NA NĚMŽ SE PŘEDSTAVÍ MUZIKANTI, ZPĚVÁCI A TANEČNÍCI ZE VŠECH KOUTŮ SVĚTA.

14. – 19. 8. 2019

WWW.FESTIVALSUMPERK.CZ

BIOSLAVNOSTI VE STARÉM MĚSTĚ POD SNĚŽNÍKEM

UŽ PO ČTRNÁCTÉ SPOLEČNOST PRO-BIO, S.R.O. VE SVÉM AREÁLU POŘÁDÁ SLAVNOSTI VŠEHO DOBRÉHO A PŘÍRODNÍHO. NA PROGRAMU NECHYBÍ BIO JARMARK, BIO OBČERSTVENÍ, ORIGINÁLNÍ MUZIKA, EKOLOGICKÉ FILMY, PESTRÝ PROGRAM PRO DĚTI A SAMOZŘEJMĚ EXKURZE DO PROVOZOVEN FIRMY.

13. 7. 2019

WWW.PROBIO.CZ

TROFEO NIKÉ JESENÍKY 2019

VIDĚT KOLONU DESÍTEK NABLÝSKANÝCH AUTOMOBILOVÝCH VETERÁNŮ S ELEGANTNĚ ODĚNOU OSÁDKOU JE NESKUTEČNÝM ZÁŽITKEM. SETKAT SE S NÍ MŮŽETE V KRNOVĚ, KARLOVĚ STUDÁNCE, NA OVČÁRNĚ NEBO V MALÉ MORÁVCE KUDY VELKOLEPÁ PODHORSKÁ JÍZDA VETERÁNŮ PROJÍŽDÍ.

6. – 8. 9. 2019

WWW.TROFEONIKE.CZ

DRAČÍ LODĚ SLEZSKÁ HARTA

VIDĚT NA VODĚ POHYBUJÍCÍ SE, TĚMĚŘ TRINÁCTIMETROVÉ KÁNOE S VYŘEZÁVANOU DRAČÍ HLAVOU NA PŘÍDI A OCASEM NA ZÁDI, JE ZÁŽITEK. SEDĚT JAKO JEDEN Z TÝMU PŘÍMO NA JEDNÉ Z NICH A ZA ZVUKŮ BUBNY PÁDLOVAT SPOLEČNĚ S DALŠÍMI DEVATENÁCTI SOUPUTNÍKY JE ZÁŽITEK JEŠTĚ INTENZIVNĚJŠÍ.

23. – 25. 8. 2019

WWW.DRACILODEHARTA.CZ

KOLŠTEJNSKÝ OKRUH

HISTORICKÉ SILNIČNÍ ZÁVODNÍ MOTOCYKLY A SIDECARY PRAVIDELNĚ V ZÁŘÍ ZÁVODÍ NA OKRUHU V BRANNĚ. V SOBOTU PROBÍHAJÍ TRÉNINKY, V NEDĚLI ZÁVODNÍ JÍZDY. NA TRATI I V DEPU, KTERÝM JE CELÁ BRANNÁ, UVIDÍTE STROJE OD KONCE DVACÁTÝCH LET AŽ PO MOTOCYKLY Z LET SEDMDESÁTÝCH.

7. – 8. 9. 2019

WWW.KOLSTEJNSKYOKRUH.CZ

BORŮVKOVÉ HODY V MALÉ MORÁVCE A KARLOVĚ POD PRADĚDEM

TĚŠTE SE NA TRADIČNÍ KYNUTÉ BORŮVKOVÉ KNEDLÍKY, KYNUTÉ BORŮVKOVÉ KOLÁČE S DROBENKOU, PALAČINKY A LÍVANCE S BORŮVKOVOU POLEVOU, BORŮVKOVÉ ŠTRŮDLY, BORŮVKOVÉ KOKTEJLY A POHÁRY, BORŮVKOVOU ZMRZLINU NEBO TŘEBA I NA STEAKY S BORŮVKOVÝM PŘELIVEM ČI BORŮVKOVÉ PIVO.

17. – 18. 8. 2019

WWW.MALAMORAVKA.CZ

NEJLEPŠÍ SPORTOVNÍ LEZENÍ NA MORAVĚ NABÍZÍ RABŠTEJN

V předhůří Hrubého Jeseníku se v chráněných lesích mezi Šumperkem a Rýmařovem ukrývá největší skalní město severní Moravy. Skály pojmenované po zřícenině středověkého hradu jsou vyhledávaným cílem sportovních lezců všech kategorií.

Oblast Rabštejn se chlubí několika jedinečnostmi. Bezmála třicet let má statut přírodní rezervace. Důvodem jsou zdejší suťové bučiny, ve kterých rostou jedle, geneticky cenné jilmy a javory kleny. Vzácností je, že je tu celá řada velkých starých stromů, které postupně odumírají a poskytují tak domov mnoha druhům hmyzu a hub. Ve srovnání s Hrubým Jeseníkem, který decimuje kůrovec je Rabštejn skutečným pokladem, jehož rozloha se má v nejbližší době takřka ztrojnásobit.

V rezervaci se nachází také zbytky hradu ze 13. století, který založil tehdejší velký kolonizátor Hrabíš ze Švabenic. Na sklonku 16. století již byl sice označován jako pustý, nicméně platil za nejvýše položený hrad historické Moravy. Výhled na okolní kopce i do rovin úrodné Hané nabízí turistům tamní vyhlídka na vrcholu tzv. Zadních skal, která je dostupná žebříkem ve skalní puklině.

Pro lezce jsou ovšem velkým lákadlem skály kolem zříceniny. Skály se dělí na tři hlavní skupiny: Přední skály, Zadní skály (s vyhlídkou na zřícenině hradu) a oblast Tělocvična ve směru na Bed-

řichov. V pevné, bohatě horizontálně členěné břidlici s komíny i spárami je rozseto 251 cest. Trénovat své dovednosti tu mohou začátečníci i bouchači, obtížnost se pohybuje od 3 do 9+. Cesty jsou jištěny kruhy, nýty a borháky, ale použijete i vklíněnce, friendly, hexentry, smyčky.

U skal lze tábořit na krásné slunné louce nebo se ubytovat na tamní horské chatě Rabštejn, která je i velmi oblíbeným cílem výletníků na kolech. Zatímco můžete na louce chytat bronz, děti se zabaví na cvičné umělé lezecké stěně přímo u chaty, nebo pozorováním místního domácího mazlíčka, rodilého divočka.

Přístup do oblasti Rabštejn je ze sedla Skřítek po modré turistické značce (cca 6 km), většinou po lesní asfaltové cestě. Z Bedřichova od hájovny po červené turistické značce (2 km), z Rudoltic po modré turistické značce na rozcestí Hvězda a pak po žluté značce na Rabštejn. Autem se dá nejbližše dojet do Bedřichova.

vh

NEJLEPŠÍ LANOVÁ CENTRA ŠIROKO DALEKO

Naše hory v sobě ukrývají mnoho výzev. Mezi ně patří lanové překážky, skoky, lanovky a lezecké stěny lanových center. Pokud jste ještě nikdy žádný „lanáč“ nenavštívili, na změnu možná nastal ten pravý čas právě u nás v Jeseníkách.

Vyhlášené lanové centrum mají v Adrenalin parku Jeseníky v České Vsi u Jeseníku. Dospěláci se vyblbnou v lanovém světě mezi vzrostlými stromy ve výšce 4 až 10 metrů. Vybrat si mohou ze tří úrovní obtížnosti: Na nejméně náročné modré trase je vybudováno 17 různých překážek, přelezů a houpaček, na červené trase 28 překážek a na černé dokonce 31 zastavení až neuvěřitelně kombinující klády, lana, smyčky a sjezdy. Tady rozhodně vyzkoušíte svoji odvahu a zručnost. Pro malé návštěvníky mají v Adrenalin parku Jeseníky připraveno dětské lanové centrum s 13 překážkami se speciálním samojistícím systémem.

Repliku námořní lodi připomíná silueta lanového centra před hotelem Kamzík v Karlově pod Pradědem. Svou náročností je vhodné od 12 let. Tři cirkapadesátimetrové okruhy různých obtížností jsou umístěny ve výšce 1, 5 až 12 metrů. V blízkosti je vybudováno také dětské lanové hřiště pro děti od 3 let.

V Adrenalin parku Dolní Morava si můžete vybrat z pěti na sobě nezávislých okruhů všech obtížností, které jsou

tvořeny 80 vysokými lanovými překážkami. Růžový okruh s trekně nazvanými překážkami jako Tramvaj, Pavouk, Křečkárna, Bažina, Malé pytle nebo Sloní nohy je určen pro děti velké 120-140 cm. V modrém okruhu naleznete překážky jako Rozbitý most, Vrtkavý žebřík, Prejezd na žebříku, Manévry či Surf. Na červené lanové trase musíte překonat překážky jako Monkey bridge, Dvojité třmeny, Rozbité pantofle, Horizontální žebříky nebo Hrazdu. V zeleném okruhu naleznete překážky jako Pneumatiky, Lví kruhy, Barel, SK8 či Dvojité ráhno. Na nejlepší z vás na Dolní Moravě čekají překážky Shaolin, Sviňárna, Single rope či Přeskok.

vh

hory, co potěší

VOLNOČASOVÝ AREÁL KAREŠ NABÍZÍ AKTIVITY PRO CELOU RODINU

Není tak „profláklý“ ani rozsáhlý jako areál Kouty, rozhodně však za svým sousedem nabídkou pro návštěvníky toužící po nezapomenutelných zážitcích nezaostává. Reč je o volnočasovém Areálu Kareš v Koutech nad Desnou.

Už při příjezdu do areálu vás vítá originální silueta zbrusu nového dětského hřiště z akátového dřeva. Woody doo hřiště s prolézačkami, opičí dráhou a skluzavkou dokonale procvičí obratnost už dvouletých dětí.

Celá rodina si v areálu rozhodně užije půlkilometrovou jízdu na horských minikárách. Na odvážnější čeká adrenalinové, ale bezpečné létání téměř v osmi metrech nad zemí. Nevěříte? Takový zážitek nabízí speciální bungee trampolína. Chcete-li být víc při zemi a zároveň otestovat svou rovnováhu, namířte si to rovnou k napnuté slackline. Tohle balancování na tenkém popruhu vás donutí zpevnit tělo, dokonale se soustředit jen na daný pohyb a parádně vyčistit mysl. Areál Kareš je také jediným v Jeseníkách, který nabízí

travní lyžování. Disponuje ovšem i hřištěm na fotbal, tenis či basketbal, půjčuje horské koloběžky.

V loňském roce se areál rozšířil o bikepark se spoustou skoků ve stylu lavic a shark finů, téměř desítkou dropů, unikátním počtem shape klopének, wall-ride a dalších dřevěných prvků. Tamní Nort shore trat' patří k nejdelším v republice, doplňují ji tratě pro DH Freeride a Enduro.

V areálu Kareš je možnost se ubytovat i kempovat, nechybí ani stylové občerstvení. Samozřejmostí je přístupová plošina pro handicapované a bezbariérový přístup v rámci celého areálu.

vh

25

WWW.VKJ-BIKE.CZ

ZDOLEJTE VRCHOLY S VRCHAŘSKOU KORUNOU JESENICKA

Novinkou cyklistické sezony v Jeseníkách je Vrchařská koruna. Po vzoru regionu Valašska budou milovníci cykloturistiky zdolávat dvacet vrcholů jeseníckých hor. Čas na to mají až do 30. listopadu. Po absolvování všech stanovených vrcholů a splnění pravidel se stanete držiteli Vrchařské koruny Jesenicka 2019. Na borce čeká certifikát a ceny od partnerů akce.

Do tohoto „závodu“ se může pustit každý. V Jeseníkách navíc nejde jen o cykloturistiku, titul Vrchařské koruny mohou získat i milovníci pěší turistiky. Na začátku si ale zapojení účastníci musí zvolit mezi kolem nebo vlastníma nohama. Pravidla neumožňují kombinovat obojí.

Smyslem není poměřovat síly s ostatními, ale motivovat návštěvníky hor, aby sportovali v přírodě. Proto jsou vyloučena elektrokola. O tom, že účastník vrchol dobyl, bude jako důkaz sloužit fotodokumentace. Na každém vrcholu se musí vyfotit tak, aby bylo patrné, že se jedná o daný vrchol. Všech dvacet

kopců zdokumentovaných fotograficky pak pošle na e-mail pořadatelů jesenickavk@gmail.com se jménem, příjmením a místem bydliště. O pořadí rozhoduje čas doručení fotek.

Vrchařské koruny vznikly v roce 2013 na Valašsku a postupně se rozšířily o další sesterské projekty v regionech Česka a Slovenska. Seznam vrcholů pro cykloturisty i pro pěší, pravidla a podrobnosti o zapojení do Vrchařské koruny Jesenicka naleznete na webových stránkách.

Barbora Haušková

26

VÝLET OKOLÍM BRANNÉ PRO NÁROČNĚJŠÍ CYKLISTY

Horské cyklistické výlety jsou v Jeseníkách téměř vždy pro zdatnější cyklisty. Výlet okolím Branné do Ostružné nabízí památky, nádhernou přírodu, výhledy na vrcholy sousedních hor, spojení s minulostí a pocit, že jste něco pro sebe udělali.

Trasa dlouhá 17,5 km začíná i končí v Branné. Vydejte se od mostu pod železniční stanicí podél říčky Branné. Jde o část značené cyklostrasy č. 6114. Podél toku horské říčky pod zdejší dominantou hradem a zámek Kolštejn se můžete osvěžit Mariánským pramenem, zázračnou vodou známého poutního místa.

Cesta dále mírně stoupá, projedete pod železničním viaduktem, napravo jsou patrné zbytky gravitační lesní železnice. Za splavem uhněte na modrou značenou turistickou značku, lesní cesta vás dovede k pěchotnímu srubu z 30. let minulého století STM 52 Obora. Odtud vede cesta dál po modré a u rozcestníku Nad pěchotním srubem se dejte doleva na cyklistickou trasu č. 6207, po které sjíždíte do Ostružné. Cesta projíždí kolem minipivovaru s regionálním pivem Cestář, kde se můžete osvěžit a ochutnat zlatavý mok.

Odtud se připravte na stoupání. Po zelené turistické trase pokračujte až na rozcestí Ostružník, kde se napojíte na modrou trasu vlevo. Pojedete zase z kopečka Adamovským údolím. Obec Adamov zanikla po druhé světové válce. I zde, stejně jako na mnoha místech v okolí, probíhalo v 17. století zpracování železa. Na konci se napojíte na silnici. U božích muk se vydáte polní cestou po žluté značce směrem na Kutný vrch a zpět do Branné.

Zaslouženou odměnu si můžete vyzvednout na náměstí, kde se vyrábí originální Staroměstská máslová trubička. Pokud nebude otevřená cukrárna, můžete zazvonit na zvonek ve vedlejších dveřích. Zdejší pracovnice vám rády prodají sladkou místní dobrotu.

Barbora Haušková

hory, co jedou

27

FB: CYKLOTRATE TULINKA

V ŠUMPERKU OTEVŘELI BIKOVÉ TRAILY

Na konci dubna se seznam terénních stezek pro horská kola v Jeseníkách rozrostl o další lokalitu. Nové traily vznikly v příměstském lese na severu Šumperka.

Šumperské singletraily měří dohromady 1460 metrů a byly vybudovány v městském lese pod kopcem Kokeš, v sousedství dětské naučné stezky Čarovný les. Nahoru se dostanete cirká půlkilometrovým stoupacím trailem a dolů se můžete spustit třemi různými stezkami: nejsnadnější modrou o délce 410 metrů, středně náročnou červenou o délce 250 metrů nebo náročnou černou o délce 250 metrů. Traily jsou to sice krátké, o zážitky na nich rozhodně není nouze. Stezky se speciálně udusaným podkladem tvoří velké množství klopének, terénních vln i pozvolných skoků. Jsou skvělé pro trénování jízdy

na kole v terénu nebo na zaučení nejmenších bikerů. Všechny trasy by měly zvládnout, za přiměřené rychlosti, právě i děti, protože nikde na trase nejsou žádná zrádná a technicky náročnější místa v podobě kořenů, balvanů, skalek nebo dropů.

Cyklotratě Tulinka, jak zní jejich oficiální název, projektoval a postavil šumperský rodák a zkušený trailbuilder Ondřej Hoigr, který se podílel mimo jiné na výstavbě Superflow trailu na Rychlebských stezkách, trailů v Říčkách nebo v Moravském krasu. I to je zárukou, že pokud na šumperské tratě vyjedete, nebudete litovat. vh

TOP DESTINACE

RYCHLEBSKÉ STEZKY, SÍŤ BIKOVÝCH TRAILY V OKOLÍ ČERNÉ VODY, JSOU DOSLOVA SVĚTOVÝM FENOMÉNEM. UPRAVENÉ STARÉ LOVECKÉ CHODNÍKY V HLUBOKÝCH PŘEVÁŽNĚ BUKOVÝCH LESÍCH POSETÝCH BLUDNÝMI BALVANY, SKALKAMI A ZATOPENÝMI LOMY NABÍZÍ JEDINEČNÝ NEJEN SPORTOVNÍ ZÁŽITEK!

28

WWW.RYCHLEBSKESTEZKY.CZ

29

WWW.BELAVPOHYBU.CZ | WWW.DETSKYSVETDOMECEK.CZ
WWW.PRADEDOVOMUZEUM.CZ | WWW.PUZZLIK.FU | WWW.HOTELPODKAPLICKOU.CZ
WWW.DETSKAHERNA-JESENIK.CZ | WWW.PENZIONJIRINKA.CZ

KDO SI HRAJE, NEZLOBÍ

Možná vám taková situace není neznámá, když poznávání krás regionu, který jste si vybrali pro rodinnou dovolenou, je třeba proložit návštěvou dětské herny. Ať už vás přinutí počasí či touha vašich ratolestí si alespoň chvíli hrát, vždy je báječné objevit místo přátelské nejen k dětem, ale i k rodičům.

V centru Šumperka doporučujeme navštívit **dětský svět Domeček**. Koncept oddělené kavárny od dětského herního prostoru si přichází pochvalují. Děti totiž mají díky velkým obrazovkám, které snímají každou hernu zvlášť, pořád na očích. Pro nejmenší dětičky jsou k dispozici malé stolečky a spousta hraček a stavebnic, nechybí oblíbený balónkový bazén. Větší děti jistě zaujme dřevěná herní sestava s hradem, sklepy a tunely, nebo prolézačka a překážky.

Oddělený dětský koutek nabízí také dvoupodlažní **kavárna PředMěstí** ve velkoryse zrekonstruovaném měšťanském domě. Právě v druhém patře kavárny je vytvořen vybavený dětský koutek, který nabízí rodičům s dětmi maximum soukromí a pohodlí. Koutek je vybaven hračkami, tunely, trampolínou, stolkami a židličkami pro děti.

V sousedním Bludově byste rozhodně neměli minout **Pradědovo dětské muzeum**. V mile zrekonstruovaném venkovském stavení je ukryto 600 m² zábavního parku a na dvoře originální dětské hřiště. Dětskou výpravu tam můžete s klidným srdcem vypustit do prostoru a sami se uvelebit na jedné z laviček, židlí či v křesílku. Budete-li mít chuť, v samoobslužné kavárně v přízemí si uvaříte kávu nebo čaj, zakousnete nějakou laskominu.

Výletujete-li v okolí Bruntálu, navštivte tamní dětskou **hernu s kavárničkou Puzzlík**. Pro vaše ratolesti tam mají připraveny skluzavky, horolezeckou stěnu, Xbox s různými hrami, nechybí ani tradiční balónkový bazén. Za hezkého počasí jistě uvítáte relax na jejich velké zahradě s hřištěm, pískovištěm a letní zahradkou.

V Malé Morávce, ve starém empírovém domě byl loni otevřen **hotel Pod Kapličkou**, který svým skandinávským konceptem potěší nejen milovníky severského designu. Těmi nejlepšími ohlasy se chlubí také tamní restaurace. Hosté vyzdvihují nejen skvělé menu, ale

i hrací koutek pro menší děti a oddělenou zábavní místnost pro děti větší, jak jinak než laděné do skandinávského stylu. Nevelký, ale milý dětský koutek je také součástí restaurace na **hotelu Sauna** v sousedním Karlově pod Pradědem.

Na druhé straně jesenického hřebene, v městě Vincenze Priessnitz, doporučujeme **Kafárnu Jeseník** v centru města. Dětská část kavárny je tvořena malým městečkem s pestrobarevnými domy, v nichž sídlí lékařská ordinace, autodílna, pizzerie nebo butik pro panenky. Samozřejmostí je prolézačka se skluzavkou nebo samostatná hrací místnost pro nejmenší děti s balónkovým bazénem a světelnými a zvukovými hračkami. Oddělenou dětskou hernu najdete také v **kavárně Renta** v Jeseníku. Vaše ratolesti jistě ocení velký třípatrový prolézací labyrint, odrážedla, hračky a hry rozvíjející jejich logické myšlení a motoriku. V Rente myslí také na batolata, pro která je připravena ohrádka se spoustou zajímavých hraček.

Pod vrcholem Králického Sněžníku, v resortu Dolní Morava, jsou na rodiče s dětmi připraveni v **restauraci Penzionu Jířinka**. Přímo od stolu mohou hrající si potomky sledovat pomocí kamer umístěných v odděleném dětském koutku.

Do výčtu zajímavých kaváren a restaurací s dětskými koutky a hernami napříč Jeseníky patří také **Sportovně zábavní centrum v Bělé pod Pradědem**. K občerstvení vám sice bude muset stačit jen automat na kávu a nějaké ty laskominy, svým hrajícím si ratolestem můžete přihlížet tak jako všude jinde od příjemného posezení. Nebo se raději společně s nimi zapojit do aktivit, které centrum nabízí: např. boulderingovou stěnu, lanové a balanční prvky, pískoviště se stopami zvířat, tematické herní panely o jesenické přírodě i provazovou cestu se skluzavkou pro nejmenší a balónkové koupaliště.

vh

30

PRADEDOVAGALERIE.CZ

VYDEJTE SE ZA PATNÁCTITUNOVÝM VLÁDCEM JESENÍKŮ

V malé vesničce Jiříkov v Nížkém Jeseníku řezbář Halouzka se svými syny s nadšením neustále buduje a rozšiřuje galerii dřevěných soch. Mezi jejími exponáty je největší socha vládce našich hor Děda Praděda, betlém s více než dvě stě padesáti postavami nebo sochy domácích i exotických zvířat.

Pradědova Galerie U Halouzků v Jiříkově u Rýmařova se každým rokem rozrůstá o nové exponáty. Expozice je tvořena téměř pěti stovkami vyřezávaných plastik zvířat a betlémem v životní velikosti.

Jiříkovský betlém s více než 250 figurami v životní velikosti byl oceněn titulem „Největší betlém na světě“. Mezi další nadživotní „majstrštyky“ řezbáře Jiřího Halouzky patří 10,4 metru vysoká a 15 tun vážící socha vládce Jeseníků Praděda nebo obří dřevěný obraz Pradědovy říše ze čtyřia dvaceti lipových kmenů. Není tedy divu, že celoživotní dílo uměleckého řezbáře Jiřího Halouzky bylo oceněno zapsáním do Oxfordské encyklopedie významných osobností. Autor je také držitelem čtyř světových a dvaceti pěti českých rekordů, které byly zapsány do Guinnessovy knihy rekordů.

Pokud se do Jiříkova vydáte, neopomeňte navštívit ani tamní kostel sv. Michaela Archanděla. Nad jeho oltářem se vznášejí dřevění andělé a v chrámové lodi jsou rozmístěny další sochy z Halouzkovy dílny.

V Pradědově galerii U Halouzků si můžete domluvit průvodce celou expozicí, včetně předvedení řezbářské práce, nebo si samostatně postupně vyslechnout „chytré mluvící sochy“ rozmístěné po prostoru. V zahradách galerie jsou kromě soch také atrakce pro děti (houpačky, prolézačky, kolotoče) a farmový chov daňků, které mohou návštěvníci sledovat z pozorovatelný. Pradědova galerie má otevřeno 365 dní v roce včetně všech svátků.

vh

TOP DESTINACE

ÚDOLÍ ZTRACENÝCH ŠTOL

U ZLATÝCH HOR LEŽÍ MALEBNÉ ÚDOLÍ ŘÍČKY OLEŠNICE, KTERÁ PO MILIONY LET UKLÁDÁ DO SVÝCH NÁPLAVŮ RYZÍ ZLATO. DO DOB STŘEDOVĚKÝCH ZLATOKOPŮ VÁS ZAVEDE REPLIKA HORNICKÉ OSADY, VODOU POHÁNĚNÉ HORNICKÉ MLÝNY A NAUČNÁ STEZKA ÚDOLÍ ZTRACENÝCH ŠTOL.

WWW.ZLATEHORY.CZ

31

TOP DESTINACE

ZA ZVÍŘÁTKY DO FAUNAPARKU

RARITOU FAUNAPARKU JSOU VOLNĚ LÉTAJÍCÍ PAPOUŠCI. V LIPOVÉ SE OVŠEM SETKÁTE I S DIEGEM, TYGREM USSURIJSKÝM! POŘÁDNOU ZÁBAVU SI UŽIJETE S LEMUŘÍ RODINKOU NEBO PÁREČEK SURIKAT. MEZI DALŠÍ OBYVATELE PATŘÍ DVĚ PUMY, MAKAKOVÉ, GIBBONI, MALÍ KOSMANI, KLOKANI, PŠTROSI, ŽELVY, LAMY, SOVY NEBO ČERNÉ LABUTĚ.

WWW.FAUNAPARK.CZ

32

TOP DESTINACE

EKOSTEZKA ŠVAGROV

CHCETE NA CHVÍLI ZAPOMENOUT NA SHON OKOLNÍHO SVĚTA A PŘIPOMENOUT SI DOBU, KDY JSTE JAKO MALÉ DĚTI OBJEVOVALI TAJEMSTVÍ UKRYTÁ V DUTINÁCH STROMŮ A POD KAMENY ŘEK? VYDEJTE SE DO ŠVAGROVA, MÍSTNÍ ČÁSTI VERNÍŘOVIC. PŘIVÍTÁ VÁS ATMOSFÉRA PROTKNUTÁ PLAMENY TÁBOROVÉHO OHNĚ.

SVAGROV.DORIS.CZ

33

I VIDLE MAJÍ SVÉ MUZEUM

Vidle, tento prachobyčejný zemědělský nástroj, mají skutečně své muzeum. Nevěříte? Jste-li na tento pravděpodobně světový unikát zvědaví, zavítejte do Lichnova u Bruntálu. Když budete chtít, můžete se stát i čestným vidlákem.

V současné době muzeum eviduje na devět set vidlí, mezi nimiž je mnoho exponátů pyšnicích se přízviskem nej, ať už jsou nejstarší, největší, nejmenší, nejdelší. Například nejstaršími vidlemi v muzeu jsou masivní dřevěné vidle věnované rodinou Vidláků, kteří toto jméno mají skutečně v rodném listě. Jejich rod si je předával po devět generací. Nejdelšími jsou vidle na čištění rybníků, do Lichnova ovšem doputovaly vidle také z Austrálie.

Vidle do muzea můžete darovat i vy. Na oplátku obdržíte dárcovský certifikát, vaše vidle evidenční číslo a řádný rodný list. Vy se zároveň stanete čestným členem Galerie vidláků s právem užívat titul vidlák před i za jménem. Pokud muzeu věnujete vidle opakovaně, získáte titul vidlonoš. Nebojte se přinést ani ty pořádně opotřebované, v muzeu budou uloženy v Oddělení týraných vidlí.

Lichnovští muzejní pracovníci se rovněž zabývají ikonografií vidlí ve výtvar-

ném umění. Díky jejich bádání už evidují na dvě stovky obrazů s jejich vyobrazením. A nejen nadšení zahrádkáři budou v údivu stát před vidlovníkem, skutečným zázrakem přírody, který roste uprostřed areálu.

Koho už historie vidlí přestane bavit, může si práci s některými vlastnoručně vyzkoušet nebo dokonce si vidlemi zaházet do terče. Také se můžete jen občerstvit, načerpat síly a relaxovat ve Vidlákově chýši.

Návštěvu v Muzeu vidlí v Lichnově u Bruntálu doporučujeme domluvit předem na čísle 777 826 858, protože muzeum provozuje Jan Gemela jako svou hobby aktivitu a není vždy doma. Expozice jsou pod střechou i na zahradě.

vh

hory, co frčí

HRAVOST PŘÍRODNÍCH ŽIVLŮ NABÍZÍ MAMUTÍKŮV VODNÍ PARK

Léto a voda k sobě patří. Ale nemusíte se zrovna válet na lehátku, můžete vyrazit i na hory, kde voda představuje jedno velké hřiště. Děti určitě ocení hravý Mamutíkův vodní svět. Malebné horské pláň v pohoří Králického Sněžníku vyzývají k dobrodružným zážitkům.

Malé zvědavé dobrodruhy čeká program v dětských zážitkových parcích. Pískový svět poodhalí archeologická tajemství, Lesní zážitkový park vypráví příběh lesa a Mamutíkův vodní park ukáže hravost přírodních živlů. Do Mamutíkovy vodního parku navíc v loňském roce došel největší mamut na světě, nová mamutí atrakce zapsaná v České knize rekordů, kterou jen tak nepřehlédnete! Děti, ale i dospělí se mohou těšit na nové velkolepé zážitky!

Novinkou letní sezony 2019 je dětský lanáček, Stamichmanova štola a zejména mamutí horská dráha, nejdelší horská dráha v České republice s délkou přes 3 km a jedna z nejdelších drah v Evropě. Nejmonumentálnější atrakcí horského resortu Dolní Morava je Stezka v oblacích. Cesta nad překrásnou krajinou pod Králickým Sněžníkem vás očaruje jedinečnými výhledy. Vede k ní několik turistických

stezek. V areálu je možné si také vypůjčit kolo pro celou rodinu a užít si cykloturistiku. Kromě kol se nabízí také koloběžky, šlapací káry Berg, pro neposedy trampolíny, bobová dráha, BagJump, sedačková lanovka, disk golf či případně rozsáhlý adrenalin park.

Perfektní tečkou za hravě stráveným dnem se jistě stane odpočinek ve wellness hotelu Vista. Děti se zabaví na některém z animačních programů s Mamutíkem. Nejde ale o obyčejné hlídání (které je zde samozřejmě také k dispozici), propracované programy zabaví už tříleté špunty i teenagery.

Barbora Haušková

hory, co se líbí

AFRIKA UPROSTŘED JESENÍKŮ

Alespoň na chvíli se ocitnout na africké savaně, aniž byste se hnuli z jesenických hor? Samozřejmě, že i toto přání říše Děda Praděda dokáže splnit. Díky lásce k Černému kontinentu vzniklo jen jedenáct kilometrů od Vrbna pod Pradědem malé soukromé muzeum Afriky.

Mezi Vrbnem pod Pradědem a Městem Albrechtice, v malebné kopcovité krajině plné luk a pastvin s pasoucím se dobyt看em leží malá obec Jelení. Pod tamním Jelením vrchem se nachází farma Bellama s chovem skotského náhorního skotu, ovcemi, jeleny a daňky. Součástí farmy je soukromé africké muzeum Safari, které je ukryto ve vstupní budově farmy. Nenápadné dvoupodlažní stavení rozhodně svým muzejním fondem překvapí. Vždyť schraňuje na dva tisíce exponátů od afrického hmyzu, ptactva až po velká africká zvířata. Raritou je žirafa, jejíž tělo preparátoři vytvořili vzhledem k jeho rozměrům až v budově muzea. Nechybí však nosorožec, lvi, tygři, antilopy, hyeny, krokodýli nebo vypreparovaná mamba černá. Když se ocitnete pod exponátem ledního medvěda stojícího na zadních, ve svém údivu z jeho velikosti možná zapomenete i na to, že

do africké zvěřiny zrovna nepatří. Afriku ještě prezentuje velké centrální akvárium v jedné z místností, které simuluje sladkovodní vody keňského jezera Malawi.

V muzeu jsou však umístěna i zvířata kontinentální Evropy: jeleni, lišky, vodní ptactvo, několik exponátů sladkovodních ryb, myslivecká sbírka trofejí. Africké muzeum Safari v Jelení je otevřeno od května do června od úterý do neděle 9.00 až 15.00 hodin, od července do září je ve stejné dny otevřeno až do 16.30 hodin. Muzeum je součástí zemědělského provozu, tak se nebojte zazvonit na zvonek u vstupu do muzea, ale zároveň prosím dbejte pokynů, které jsou umístěny u vstupní brány farmy.

vh

WWW.SLEZSKAHARTA.EU

NA SLEZSKOU HARTU VYPLULA NOVÁ VÝLETNÍ LOĎ

Žhavou novinkou letošní sezony na přehradě Slezská Harta je zbrusu nová velkokapacitní elektroloď. Harta, jak se loď jmenuje, pojme až čtyřicet pět pasażérů. První výletníky vyvezla 1. června.

Harta je historicky vůbec první velkokapacitním plavidlem na Slezské Hartě. Technicky vzato se jedná o ocelový katarán s plně ekologickým pohonem. Na hladinu přehrady, která je zásobárnou pitné vody, totiž nesmí vyplout žádné plavidlo s běžným spalovacím motorem. Lithiové baterie doplňují solární panely, které jsou umístěny na střeše a bocích lodi, což lodi propůjčuje netradiční vzhled.

Výletní loď má kapacitu pětadvacet osob, je dlouhá 17,99 m a 5,06 m široká. Spodní paluba je bezbariérová, na palubě je vyhrazen prostor také pro kočárky a bicykly. Horní palubu tvoří otevřená vyhlídková plošina. Vodní hladinu nádrže Harta brázdí mezi všemi přístavy, jejím domovským je ten v Leskovci nad Moravicí.

vh

WWW.PRIESSNITZ.CZ

PROCEDURY VODOLÉČITELE PRIESSNITZE POD ŠIRÝM NEBEM NEMŮŽETE VYNECHAT

Nekonečná inspirace, fenomén přírodního léčení, dnešními slovy bychom mohli říci guru světové hydroterapie – tím vším byl Vincenz Priessnitz. I dnes v Jeseníku objevte jeho odkaz a nechte se jím inspirovat. V tamním Balneoparku!

Balneopark Vincenze Priessnitze je jedinečným spojením Priessnitzových tradičních procedur a odpočinku v horském prostředí s dechberoucími výhledy na hřebeny Hrubého Jeseníku. Tuto raritu najdete pouze v Priessnitzových léčebných lázních v Jeseníku!

Jedná se vlastně o speciální „vodní zahradu“, která je současně jedinečným dílem zahradní architektury a tvorby krajiny. Můžete se v ní brodit potůčky, vyzkoušet Priessnitzovy lavičky nebo Priessnitzovy stříky. Na nejdůležitější návštěvníky čekají i přírodní sprchy se studenou pramenitou vodou. Osvěžit se pod jednou z nich můžete i při toulkách po Studničním vrchu. Příjemnou

procházku k Bezručovu prameni a prameni Anna se dostanete ke sprše Svornost, která stojí na místě původní pánské sprchy Concordia z roku 1839. Po takové vzpruze se nabízí ta nejbáječnější relaxace na mateřídouškové provoněných slunečních terasách.

Tak neváhejte a okuste v jesenickém Balneoparku alespoň některé procedury založené na střídání chladné vody a tepla. Slovy odborníků podpoříte svůj autonomní nervový systém, stimulujete samoléčebné mechanismy svého těla a výrazně zvýšíte celkovou odolnost organismu proti infekci a psychickému stresu.

vh

NÁŠ DALŠÍ TIP **PŘEHRADA V KRÁSNÉM ÚDOLÍ**
 KDYŽ JE LÉTO V PLNÉM PROUDU A SLUNCE PÁLÍ, JE PŘÍJEMNÉ VYRAZIT K VODĚ. TŘI KILOMETRY OD ŠUMPERKA SE NACHÁZÍ PŘEHRADA KRÁSNÉ. NÁZEV ZÍSKALA PŘÁVĚ PODLE ÚDOLÍ, V NĚMŽ JE USAZENA. ATRAKTIVNÍ MÍSTO NABÍZÍ KOUPÁNÍ, RYBAŘENÍ ČI TURISTIKU. MŮŽETE SI NA HŘÍŠTI ZAHRÁT VOLEJBAL, NOHEJBAL NEBO PŮJČIT ŠLAPADLA A VYRAZIT NA VODU.
 WWW.NAKRASNEM.CZ

NÁŠ DALŠÍ TIP **VEŘEJNÁ VENKOVNÍ KOUPALIŠTĚ**
 DÁVÁTE-LI PŘEDNOST LENOŠENÍ NA KLASICKÝCH VENKOVNÍCH KOUPALIŠTÍCH, V NAŠEM REGIONU MŮŽETE NAVŠTÍVIT LETNÍ KOUPALIŠTĚ „BRATRUŠÁK“ V ŠUMPERKU, NEDÁVNO REVITALIZOVANÉ MĚSTSKÉ KOUPALIŠTĚ V JESENÍKU, OBLÍBENÉ KOUPALIŠTĚ VE VELKÉ KRAŠI, KOUPALIŠTĚ ČERVENKA V JAVORNÍKU, MĚSTSKÉ KOUPALIŠTĚ V BRUNTÁLE NEBO VENKOVNÍ KOUPALIŠTĚ V NOVÉ PLÁNI U SLEZSKÉ HARTY.

K RYCHLEBÁM PATŘÍ KOUPAČKA V ZATOPENÝCH LOMECH

Nedílnou součástí magické krajiny Rychlebských hor je bezpočet zatopených lomů. Pokud máte rádi přírodní koupání, právě tyto lomy jsou skvělou alternativou, jak se osvěžit při letním putování našim regionem.

Už místní názvy dávají tušit, že jste se ocitli mimo jiné v kraji bohatém na nerostné suroviny. Snad na každém kroku se setkáte s jejich dobýváním: se stále činnými kamenolomy i starými a opuštěnými důlními díly. Právě staré zatopené povrchové lomy jsou dnes nerozlučnou součástí romantické krajiny Rychleb.

Zatopené žulové lomy se nenacházejí nikde jinde než na Žulovsku. Prakticky hned za Žulovou, na červené turistické trase směrem na Černou Vodu, najdete lom Transgranit. Mezi nejnavštěvovanější, především díky své průzračně čisté vodě a poloze mezi Žulovou a Černou Vodou, známou základnou Rychlebských stezek, patří lom Rampa. Asi 1,5 kilometru za Vápennou, u osady Zelená hora, objevíte lom Vycpálek, kde je prý možné stále nalézt hnědočervenou odrůdu granátu. Jeho léčivá síla má v člověku probouzet radost, duševní a fyzickou pohodu až euforii a zvyšovat životní vitalitu. Dalším, velmi příjemným a oblíbeným místem ke koupání je lom Vaněk. Příjezd k němu najdete po cestě z Žulové na Javorník.

Také u Vidnavy se můžete svlažit v zatopených lomech. Zhruba 1,5 kilometru od městečka se budete v lomu Kaolínka

cítit jako v romantické krajině Divokého západu či kanadských jezer. Už samotný název napovídá, že se zde těžil kaolín na výrobu porcelánu. I dnes jsou proto jeho břehy a okolí typicky bílé. Druhý lom, Štachlovice, při cestě z Vidnavy do Staré Červené Vody, je sice malý, ale rovněž nabízí příjemné koupání.

Malou rychlebskou raritou je zatopený lom Pelnář. Rekreačním účelům totiž slouží až od chvíle, co z něj byly vytěženy tisíce tun uhlí. Najdete ho u přízračně pojmenované vsi Uhelná. Od ostatních lomů ho odlišuje tamní chatová oblast, restaurace, tábořiště a atrakce pro děti.

Uprostřed krajiny není rozhodně ukryta zatopená pískovna, známá také jako rybník Florián, v Písečné u Jeseníku. Přírodní koupání zde doplňuje možnost projížďky na lodičkách, rybolov a komfort restaurace a penzionu U Jezera. Koupání je zde tudíž také zpoplatněno.

Prosba na závěr: Vydáte-li se do zatopených žulových lomů, bývalé kaolínky nebo do pískovny, buďte vždy opatrní. Koupání ve všech zatopených lomech je na vlastní nebezpečí!

vh

42

WWW.JASKINIANIEDZWIEBZIA.PL

KDE ŽILI MEDVĚDI? HLUBOKO POD ZEMÍ!

Polská strana Králického Sněžníku nabízí nevšední zážitky, a to především v podzemí. V okolí malé vesnice Kletno, kde ještě donedávna probíhala těžba vápence a mramoru se nachází Medvědí jeskyně.

Právě díky těžební aktivitě ji našli a zachránili na konci 60. let minulého století důlní dělníci. Ty zarazilo velké množství kostí, které našli v podzemí. Domnívali se, že jde o masový hrob z války. Nakonec se však zjistilo, že se jedná o kosti velkých zvířat – několika desítek jeskynních medvědů, jeskynního lva, hyen a další pleistocenní megafauna.

Dodnes jedna z medvědích koster zdobí vstupní halu před jeskyní. Speleologové při průzkumu jeskyní nevycházeli z úžasu. Prostory se zdály nekonečné. Navíc patří také k nejkrásnějším. Medvědí jeskyně patří mezi nejrozsáhlejší podzemní prostory v Sudetech a současně také nejhlubší.

Stále jeskyňáři nacházejí další objevy, sály a chodby. Zatím jejich prozkoumaná délka činí čtyři kilometry. Průzkumy naznačují, že jeskyně je mnohem rozsáhlejší a její prostory pokračují pod

Králickým Sněžníkem až na území České republiky. V roce 2012 objevila skupina vědců a speleologů obrovskou, více než sto metrů dlouhou jeskyni, tzv. sál mastodontů.

Turistickou část jeskyně je možné navštívit po celý rok každý den v týdnu kromě pondělí. Placená parkoviště se nacházejí přibližně kilometr od vchodu do jeskyně, u silnice vedoucí k jeskyni z Kletna. Příjezd až k jeskyni není povolen. Pro návštěvu se pro velký zájem doporučuje předchozí rezervace. Trasa pro turisty probíhá na úrovni středního patra jeskyně a je dlouhá 360 metrů. Mezi nejkrásnější prostory jeskyně se řadí bohatě vyzdobený Palácový sál se sintrovými jezírky.

Barbora Haušková

43

WWW.JASKINIANIEDZWIEBZIA.PL

PLÁŽE S VÝHLEDEM NA KRÁLICKÝ SNĚŽNÍK

Slunít se na pláži a mít naše hory jako na dlaní? Věřte, to není sen! Takové přání si můžete splnit u vodní nádrže Stará Morava, která je ze Starého Města pod Sněžníkem vzdálená pouhých dvacet kilometrů.

Retenční vodní nádrž Stará Morava byla vystavěna z evropských fondů v roce 2007. Vody v ní pochází ze dvou pohoří. Říčka Moravka přivádí vody z polské části Králického Sněžníku a přilehlých Bělských vrchů (Góry Bialskie), které jsou protičástí našich Rychlebských hor. Říčka Klešnica přivádí vody přímo od Králického Sněžníku od Kletna. Se svou hladinou v nadmořské výšce cirká 520 metrů patří mezi nejvyšší položené umělé vodní nádrže v Polsku. Díky své atraktivní poloze na úpatí masivu Sněžníku a nabízeným službám zároveň patří k nejnavštěvovanějším místům regionu.

Dominantou vodní hladiny o rozloze 5,5 hektarů je robustní betonová věž s vyhlídkovými plošinami. Věž je netradičně umístěná uprostřed jezera s přístupem po dřevěném molu. Jihozápadní břeh je lemován písčitou pláží s přímým vstupem do vody. Ostatní břehy

jsou zpevněny betonovým nábřežím. Mimo plavčíky hlídané koupací zóny a brouzdaliště se můžete projet na šlapadle, kajaku nebo člunu, které si můžete půjčit v tamní půjčovně. Rybáři zde mohou také zkusit své štěstí, pod hladinou se to rybami prý jen hemží.

Osvěžit se na Staré Moravě můžete po horské túře nebo zde aktivně strávit rovnou celý den. Součástí rekreačního komplexu jsou sportoviště pro míčové hry, dětské hřiště, možnosti občerstvení i ubytování v tamním penzionu nebo kempu.

Pokud vám zážitky nebudou stačit, navštivte nedalekou Medvědí jeskyni, která pravděpodobně zasahuje až pod vrchol Králického Sněžníku, uranový důl v Kletně nebo geologické muzeum tamtéž.

vh

44

WWW.GORZELANNY.PL/ZAGINIONE-MIASTO

ZTRACENÉ MĚSTO V POKŘIVNÉ PATŘÍ MEZI HITY RODINNÉ ZÁBAVY

Deset kilometrů od Zlatých Hor, v malé polské obci Pokrzywna mají o zábavu postaráno. Tamní obří zábavní a vzdělávací park Ztracené město Rosenau totiž nabízí více než dvacet atrakcí nejen pro nejmenší objevitele.

Ztracené město Rosenau ve vesničce s dvěma sty obyvateli bylo vybudováno v roce 2014 a patří k nejnavštěvovanějším turistickým cílům česko-polského pohraničí. Mnohé z atrakcí jsou zaměřeny na vzdělávání hrou, proto se vám lehce stane, že pořád něčím otáčíte, něco tlačíte, taháte, sedáte na něco a tím si ověřujete principy optiky, akustiky, mechaniky nebo chemie.

Jedním z nejoblíbenějších zastavení je vodní zahrada s ručními čerpadly, nádržemi, fontánami, mlýnskými koly. V parku dále najdete jeskyni divokých zvířat či zlatý důl Rosenau, ve kterém procházíte strašidelnou štolou až do místnosti, v které se dějí opravdu podivné věci. Dále můžete navštívit kamenný kruh a vykopávky města Rosenau, bájného sídla patřícího jednomu z germánských kmenů ustupujícího před rozmachem křesťanství, po kterém je celý areál pojmenován.

V lese u jezera, z něhož se pravidelně vynořuje jezerní obluda, funguje velké lanové centrum, které nabízí přiměřenou porci adrenalinu dospělým i dětem.

Na jeho severním břehu najdete obrovský nafukovací hrad vysoký jako několikapatrový dům. V areálu nechybí interaktivní 7D kino, v němž filmový zážitek obohacují vůně, pachy, poryvy větru, vnímání vody a díky polohovacím sedadlům i vibrace a změny polohy. Unikátem je také umělé kluziště, na němž si díky speciálnímu povrchu můžete zabruslit i v největším horku.

V horkých letních dnech jistě neopovrhnete osvěžením v bazénu s velkorysými rozměry 50 x 20 metrů, se skluzavkami a tobogánem. Horkou novinkou letošní sezóny je ovšem velké brouzdaliště (22 x 27 m) pro nejmenší s vodním hřištěm, divoká řeka, 68metrová skluzavka anakonda nebo první kyvadlová skluzavka v Polsku.

A pokud si myslíte, že nestihnete za celý den všechny atrakce vyzkoušet, vězte, že celým areálem pendluje turistický vláček.

vh

INFORMAČNÍ CENTRA

JESENICKO A JAVORNICKO

ČESKO-POLSKÉ INFORMAČNÍ CENTRUM KATOVNA

Palackého 176/12, Jeseník
tel.: 584 453 693

www.jesenik.org/ic

IC BĚLÁ POD PRADĚDEM

Adolfovice 41, Bělá pod Pradědem
tel.: 584 452 834

www.bela.cz

IC JAVORNÍK

Nádražní 160, Javorník
tel.: 584 440 688

www.kulturnidumjavornik.cz

LÁZEŇSKÉ INFORMAČNÍ CENTRUM

Priessnitzova 1349/24a, Jeseník
tel.: 584 491 470

www.priessnitz.cz

IC LIPOVÁ-LÁZNĚ

Lipová-lázně 476
tel.: 584 421 209

www.ic-lipova.cz

IC MIKULOVICE

Hlavní 214, Mikulovice
tel.: 584 429 381

www.mikulovice.cz

IC RYCHLEBSKÉ STEZKY

Černá Voda 193
tel.: 607 061 445

www.rychlebskestezky.cz

IC TANČÍRNA RAČÍ ÚDOLÍ

Račí údolí 118, Javorník
tel.: 583 034 125

www.tancirna.rychleby.cz

IC VIDNAVA

Radniční 84, Vidnava
tel.: 588 517 237

www.vidnava.cz

IC ZLATÉ HORY

Bezručova 144, Zlaté Hory
tel.: 584 425 397

www.zlatehory.cz

IC ŽULOVÁ

Josefské náměstí 1, Žulová
tel.: 584 437 151

www.knihovnazulova.webk.cz

ŠUMPERSKO A KRÁLICKÝ SNĚŽNÍK

IC ŠUMPERK

Hlavní třída 14, Šumperk
tel.: 583 214 000

www.infosumperk.cz

TIC ŠUMPERK

nám. Míru 210/5, Šumperk
tel.: 603 936 085

www.icm-sumperk.cz/IC

IC BLUDOV

ř. A. Kašpara 353, Bludov
tel.: 583 238 177

www.bludov.cz

IC BRANNÁ

Branná 62
tel.: 702 275 522

www.icbranna.cz

IC PRO SKI RESORT DOLNÍ MORAVA

Dolní Morava 58
tel.: 602 378 150

resort@dolnimorava.cz

MIC HANUŠOVICE

Hlavní 137, Hanušovice
tel.: 583 285 615

www.ichanusovice.cz

IC KOUTY

Kouty nad Desnou 30, Loučná nad Desnou
tel.: 585 283 282

www.kouty.cz

TIC PRADĚDOVO DĚTSKÉ MUZEUM ŠUMPERK

ř. A. Kašpara 37, Bludov
tel.: 725 508 214

www.pradedovomuzeum.cz

IC PŘEČERPÁVACÍ VODNÍ ELEKTRÁRNY DLOUHÉ STRÁNĚ

Kouty nad Desnou 30, Kouty nad Desnou
tel.: 602 322 244

www.cez.cz/cs/ospolecnosti/kontakty-skupina-cez/informacni-centra/ic-dlouhe-strane.html

IC RAPOTÍN

Šumperská 530, Rapotín
tel.: 583 212 211

www.kkcrapotin.cz

TIC STARÉ MĚSTO POD SNĚŽNÍKEM

nám. Osvození 166, Staré Město
tel.: 583 239 134

www.staremesto.info

TIC ŠTÍTÝ

nám. Míru 55, Štítý
tel.: 583 440 109

www.stity.cz/informacni-centrum

IC VELKÉ LOSINY

Lázeňská 674, Velké Losiny
tel.: 583 248 248

www.iclosiny.cz

IC ZÁBŘEH

Československé armády 835/1, Zábřeh
tel.: 583 411 653

tourism.zabreh.cz

VRBENSKO A BRUNTÁLSKO

IC KARLOVA STUDÁNKA

Karlova Studánka 445
tel.: 554 772 004

www.jeseniky-praded.cz

IC VRBNO POD PRADĚDEM

Jesenická 252, Vrbno pod Pradědem
tel.: 554 751 585

www.jeseniky-praded.cz

IC BRUNTÁL

nám. Míru 7, Bruntál
tel.: 554 706 525

www.mubruntal.cz

MUZEJA A ZÁMKY

JESENICKO A JAVORNICKO

Městské muzeum Javorník

Nádražní 160, Javorník
tel.: 584 440 276

www.kulturnidumjavornik.cz

Městské muzeum Zlaté Hory

nám. Svobody 94, Zlaté Hory
tel.: 584 425 329

www.zlatehory.cz

Muzeum Bílá Voda

Bílá Voda u Javorníka 68
tel.: 725 142 241

www.muzeumbilavoda.cz

Muzeum hudebních nástrojů

Ostružná 66
tel.: 779 963 678

www.expoziceh.cz

Muzeum Johanna Schrotha

Lipová-lázně 476
tel.: 584 421 209

www.ic-lipova.cz

Muzeum kostek Lega

Priessnitzova 907/41, Jeseník
tel.: 777 869 777

www.priessnitz.cz

Muzeum Slezského Semmeringu

Lipová-lázně 191
tel.: 972 745 627

www.lipova-lazne.cz

Muzeum veteránů

ul. Jánského, Česká Ves
tel.: 737 310 155

www.veteranklub.cz

Muzeum Vincenze Priessnitz

Priessnitzova 175/37, Jeseník
tel.: 584 411 633

www.muzeum.jesenik.net

Vlastivědné muzeum Jesenicka

Zámecké náměstí 1, Jeseník
tel.: 584 401 070

www.muzeum.jesenik.net

Státní zámek Jánský Vrch

Zámek 60, Javorník
tel.: 584 440 286

www.janskyvrch.cz

ŠUMPERSKO A KRÁLICKÝ SNĚŽNÍK

Expozice Čarodějnické procesy

Kladská 1, Šumperk
tel.: 583 213 721

www.sumperk.cz

Farní muzeum Zábřeh

Farní 10, Zábřeh
tel.: 731 044 840

rkfzabreh.rps.cz/muzeum.html

Lovecko-lesnické muzeum v Úsově

Zámecká 1, Úsov
tel.: 583 435 111

www.muzeum-sumperk.cz

Muzeum pivovarnictví v Hanušovicích

Pivovarská 265, Hanušovice
tel.: 724 776 384

www.pivovarskemuzeum.cz

Muzeum silnic ve Víkřovicích

Hraběšická 203, Víkřovice
Tel: 583 211 688

www.ssok.cz/muzeum.html

Muzeum Staré Město

nám. Osvození 166, Staré Město
tel.: 583 239 134

www.staremesto.info

Muzeum Zábřeh

Žižkova 1, Zábřeh
tel.: 583 414 646

www.muzeum-sumperk.cz

Vlastivědné muzeum v Šumperku

Hlavní třída 22, Šumperk
tel.: 583 363 070

www.muzeum-sumperk.cz

Pradědovo dětské muzeum

ř. A. Kašpara 37, Bludov
tel.: 725 508 214

www.pradedovomuzeum.cz

Ruční papírna a Muzeum papíru

U Papírny 9, Velké Losiny
tel.: 583 248 433

www.rucnipapirna.cz

Vojenské muzeum Staré Město

Hanušovická 351, Staré Město
tel.: 739 963 678

www.opevneni-stm.cz

Zámek Bludov

8. května 87, Bludov
tel.: 583 238 848

www.zamekbludov.cz

Zámek a Kaple Loučná nad Desnou

Loučná nad Desnou 57
tel.: 583 235 222

loucna-nad-desnou.cz

Zámek Velké Losiny

Zámecká 268, Velké Losiny
tel.: 583 248 380

www.zamek-losiny.cz

Zemědělský skanzen, veteran muzeum a zoopark Rapotín

U Lávky 34, Rapotín
tel.: 583 216 197

www.zemedelskyskanzen.svet-stranek.cz

Muzeum města Úsov

nám. Míru 86, Úsov
tel.: 583 435 054

muzeum-mesta-usov.webnode.cz

KOUPALIŠTĚ A BAZÉNY

JESENICKO A JAVORNICKO

Jesenické koupaliště

Dukelská 436, Jeseník
tel.: 584 450 432

www.jesenickekoupaliste.cz

Koupaliště Velká Kraš

Velká Kraš
tel.: 724 862 167

www.velkakras.cz

Krytý bazén v České Vsi

Jánského 534, Česká Ves
tel.: 584 428 186

www.krytybazen.jesenicko.com

Krytý bazén v Javorníku

Školní 72, Javorník
tel.: 584 440 622

www.mestojavornik.cz

Lázeňský krytý bazén

Priessnitzova 914/47, Jeseník
tel.: 584 491 201

www.priessnitz.cz

ŠUMPERSKO A KRÁLICKÝ SNĚŽNÍK

Aquacentrum Šumperk

Lidická 2819/81
tel.: 583 214 295

www.aquacentrum.net

Koupaliště Šumperk

Tylova 2528/20, Šumperk
tel.: 583 214 295

www.aquacentrum.net

Koupaliště Ruda nad Moravou

Sportovní 300, Ruda nad Moravou
tel.: 583 301 314

www.ruda.cz

Plavecký areál Zábřeh

Oborník 608/39, Zábřeh
tel.: 583 550 361

www.zabreh-bazen.cz

Termály Velké Losiny

Komenského 235, Velké Losiny
tel.: 583 394 444

www.termaly-losiny.cz

VRBENSKO A BRUNTÁLSKO

Bazénový komplex Karlova Studánka

Karlova Studánka 6
tel.: 554 798 111

horskelazne.cz

Wellness centrum Bruntál

Dukelská 1424/3, Bruntál
tel.: 554 717 240

www.wellnessbruntal.cz

AQUACENTRUM RÝMAŘOV

Jesenická 107/4, 795 01 Rýmařov
tel.: +420 777 273 776

hotelslunce.jeseniky.com

- 10% sleva na pobytové balíčky

AREÁL SKILAND

Ostružná 103, 788 25 Ostružná
tel.: +420 777 254 542

www.skiland.cz

- 20% sleva na půjčkové sportovního vybavení (netýká se elektrokol)
- 1 + 1 osoba zdarma na vstupné do expozice hudebních nástrojů
- další...

BĚLÁ V POHYBU

Adolfovice 41, 790 01 Bělá pod Pradědem
tel.: +420 588 884 642

www.belavpohybu.cz

- 10% sleva pro doprovod
- 15% sleva na vstupné pro děti i dospělé
- 10% sleva na lyžařský trenážér

CYKLOHOTEL STARÝ MLÝN

K Vodě 15, 790 61 Dětřichov
tel.: +420 778 424 545

www.cyklohotelstarymlyn.cz

- 10% sleva na útratu nad 500 Kč

ČERTOVI KAMENY

Úzká 144, 790 81 Česká Ves
tel.: +420 584 412 784

www.certovkameny.cz

- 20% sleva na 4 vybrané jídla

HORSKÉ MINIKÁRY Ramzová

Ramzová 366, 788 25 Ostružná
tel.: +420 603 485 619

www.haltmar.cz

- ZDARMA 1 jízda na minikárách/summer tubingu k zakoupeným 10ti jízdám

HOTEL PARK Ostružná

Ostružná 133, 788 25 Ostružná
tel.: +420 777 870 857

www.hotelparkcz.cz

- 10% sleva na vstup do termálního i krytého bazénu

HOTÝLEK U PEKINA

Dolní Údolí 44, 793 76 Zlaté Hory
tel.: +420 584 454 015

www.hotylekupekina.cz

- 10% sleva na bowling
- 10% sleva na wellness
- 10% sleva na minigolf
- další...

HOTEL STARÁ POŠTA

Dolní Údolí 44, 793 76 Zlaté Hory
tel.: +420 584 454 015

www.hotylekupekina.cz

- 10% sleva na útratu v restauraci
- 30% sleva na infrasaunu
- 30% sleva na vnitřní bazén

CHATA JIŘÍHO NA ŠERÁKU

Ramzová, 788 26 Ostružná
tel.: +420 603 154 443

chatanaseraku.cz

- 10% sleva na ubytování se snídaní

LANOVÉ CENTRUM Branná

Branná 102, 788 25 Branná
tel.: +420 777 502 751

- 20% sleva ze vstupného na lanové centrum

PRADĚDOVO DĚTSKÉ MUZEUM

Tř. A. Kašpara 37, 789 61 Bludov
tel.: +420 725 508 214

www.pradedovomuzeum.cz

- 20% sleva na veškeré vstupné

PRIESSNITZOVY LÉČEBNÉ LÁZNĚ

Priessnitzova 299, 790 03 Jeseník
tel.: +420 584 491 111

www.priessnitz.cz

- 20% sleva na privátní vířivku
- 1 + 1 osoba ZDARMA na návštěvu lázeňské vyhlídky nebo na jízdu vláčkem
- další...

RAČÍ ÚDOLÍ

Uhelná 126, 790 70 Javorník
tel.: +420 777 946 373

www.raciudoli.cz

- 15% sleva na Isoldiny borůvkové knedlíky
- ZDARMA domácí limonáda nebo pivo Šerák k vybranému jídlu

RUČNÍ PAPIRNA VELKÉ LOSINY

U Papírny 9, 788 15 Velké Losiny
tel.: +420 538 248 433

www.rucnipapirna.cz

- 10 % sleva na vstupné do Únikové místnosti
- Dárek k zakoupení rodinné vstupence
- další

SCHROTHOVY LÉČEBNÉ LÁZNĚ

Dolní Lipová 382, 790 61 Lipová-lázně
tel.: +420 777 457 111

www.lazne-lipova.cz

- 20% sleva na vstup do wellness Tilia pro každou 2. osobu
- 10% sleva na útratu nad 800 Kč v restauraci Grohmanka
- další

TERMÁLNÍ LÁZNĚ VELKÉ LOSINY

Lázeňská 323, 788 15 Velké Losiny
tel.: +420 583 394 111

www.lazne-losiny.cz

- 20% sleva na vířivé koupele v lázeňském hotelu Eliška
- 15 % sleva na bazén v lázeňském hotelu Eliška

VILLA REGENHART

Josefa Hory 673/11, 790 01 Jeseník
tel.: +420 588 886 640

www.villaregenhart.cz

- 10% sleva na vstup do wellness a saunového světa (slevy se nesčítají)

TERMÁLY LOSINY

Komenského 235, 788 15 Velké Losiny
tel.: +420 583 394 444

www.termaly-losiny.cz

- 20 % sleva na vstupné pro druhou osobu do termálního parku TERMÁLY LOSINY

WELLNESS HOTEL DIANA VELKÉ LOSINY

Žárovská 618, 788 15 Velké Losiny
tel.: +420 583 248 050

www.diana-losiny.cz

- Při zakoupení squashu zdarma vstup do bazénu ve Wellness hotelu DIANA

WELLNESS RESORT HELIOS

Lipová-lázně 25, 790 61 Lipová-lázně
tel.: +420 775 775 942

www.heliosjeseniky.cz

- 20% sleva na vstup do wellness centra Helios na 120 min. (od 10:00 – 15:30) pro neubytované klienty
- 20% sleva na vstup do privátní balneo zóny Helios
- 20% sleva na zapůjčení elektrokol v hotelu Helios (při zapůjčení elektrokol nutné počítat s vratnou zálohou ve výši 5 000 Kč)
- další...

Užijte si Jeseníky ještě více díky věrnostní kartě pro hosty hor pod Pradědem.

Na yescard.jeseniky.cz najdete všechny slevy a dárky, které můžete díky kartě čerpat, a to nejenom v průběhu svého pobytu, ale i po celý rok. Karta je platná 365 dní od data jejího vystavení.

VYBRANÍ UBYTOVATELÉ**APARTMÁN KOLB**

Ramzová 338, 788 25 Ostružná
tel.: +420 721 476 260

www.apartmanykolb.cz

CYKLOHOTEL STARÝ MLÝN

K Vodě 15, 790 01 Jeseník – Dětřichov
tel.: +420 778 424 545

www.cyklohotelstarymlyn.cz

ČERTOVI KAMENY

Úzká 144, 790 81 Česká Ves
tel.: +420 584 412 784

www.certovkameny.cz

HOTEL HELIOS

Lipová-lázně 25, 790 61 Lipová-lázně
tel.: +420 775 775 942

www.heliosjeseniky.cz

HORSKÝ HOTEL SKILAND

Ostružná 66, 788 25 Ostružná
tel.: +420 777 254 542

www.skiland.cz

HOTEL PARK Ostružná

Ostružná 133, 788 25 Ostružná
tel.: +420 777 870 857

www.hotelparkcz.cz

HOTEL STARÁ POŠTA

Filipovice 27, 790 85 Bělá pod Pradědem
tel.: +420 606 150 150

www.hotel-staraposta.cz

HOTEL TOČ

Lipová-lázně 762, 790 61 Lipová-lázně
tel.: +420 733 539 377

www.heliosjeseniky.cz/hotel-toc

HOTÝLEK U PEKINA

Dolní Údolí 44, 793 76 Zlaté Hory
tel.: +420 584 454 015

www.hotylekupekina.cz

CHATA JIŘÍHO NA ŠERÁKU

Ramzová 788, 25 Ostružná
tel.: +420 603 154 443

chatanaseraku.cz

PENZION HALTMAR

Ramzová 336, 788 25 Ostružná
tel.: +420 603 485 619

www.haltmar.cz

PENZION U PETRA

Lipovská 115/328, 790 01 Jeseník
tel.: +420 604 587 818

www.upetra.cz

PRIESSNITZOVY LÉČEBNÉ LÁZNĚ

Priessnitzova 299, 790 01 Jeseník
tel.: +420 584 491 111

www.priessnitz.cz

TERMÁLNÍ LÁZNĚ VELKÉ LOSINY

Lázeňská 323, 788 15 Velké Losiny
tel.: +420 583 394 111

www.lazne-losiny.cz

RAČÍ ÚDOLÍ

Uhelná 126, 790 70 Javorník
tel.: +420 777 946 161

www.raciudoli.cz

SCHROTHOVY LÉČEBNÉ LÁZNĚ

Dolní Lipová 382, 790 61 Lipová-lázně
tel.: +420 777 457 111

www.lazne-lipova.cz

VILLA ŽEROTÍN PENZION BED & BREAKFAST VELKÉ LOSINY

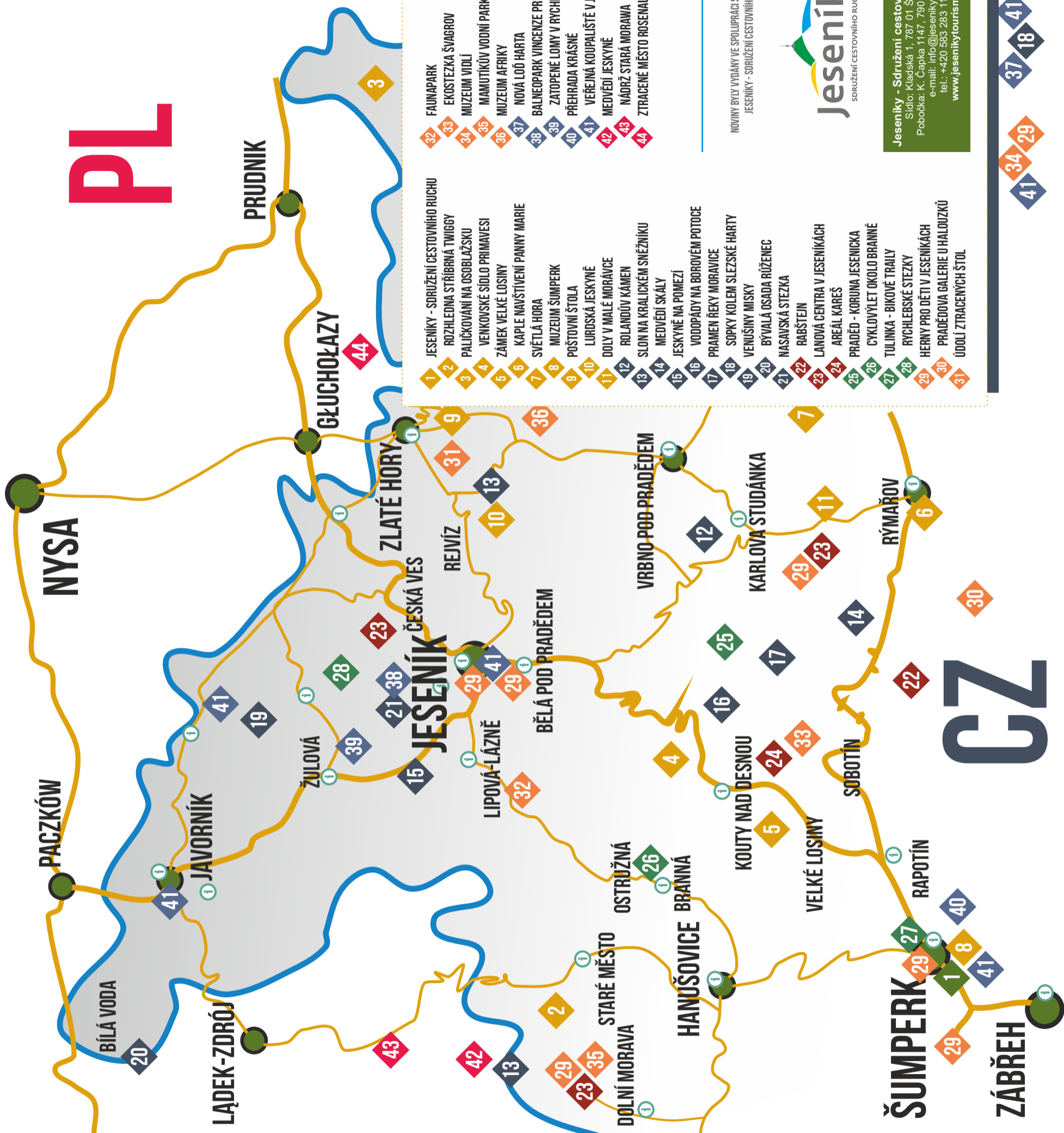
Rudé armády 333, 788 15 Velké Losiny
tel.: +420 603 559 867

www.villa-zerotin.cz

VILLA REGENHART

Josefa Hory 673/11, 790 01 Jeseník
tel.: +420 588 886 640

www.villaregenhart.cz

1	JESENÍKY - SDRUŽENÍ CESTOVNÍHO RUCHU	32	FAUNAPARK
2	ROZHLEDNA STŘÍBRNÁ TWIGGY	33	EKOSTEŽKA ŠVAGROV
3	PALÍČKOVÁNÍ NA OSOBLAŽSKU	34	MUZEUM VIDLÍ
4	VENKOVSKÉ SÍDLO PRIMAVESI	35	MAMUTÍKŮV VODNÍ PARK
5	ZÁMEK VELKÉ LOSINY	36	MUZEUM AFRIKY
6	KAPLE NAVŠTÍVENÍ PANNY MARIE	37	NOVÁ LOŽ HARTA
7	SVĚTLÁ HORA	38	BALNEOPARK VINCENZE PRIESSNITZE
8	MUZEUM ŠUMPERK	39	ZATOPENÉ LOMY V RYCHLEBECH
9	POŠTOVNÍ ŠTOLA	40	PŘEHRADA KRÁSNÉ
10	LURDSKÁ JESEKYNĚ	41	VEŘEJNÁ KOUPALIŠTĚ V JESENÍKÁCH
11	DOLY V MALÉ MORÁVCE	42	MEDVĚDÍ JESEKYNĚ
12	ROLANDŮV KÁMEN	43	NÁDRŽ STARÁ MORAVA
13	SLON NA KRALICKÉM SNĚŽNÍKU	44	ZTRACENÉ MĚSTO ROSENAU
14	MEDVĚDÍ SKÁLY		
15	JESEKYNĚ NA POMEZÍ		
16	VODOPÁDY NA BOROVÉM POTOCE		
17	PRAMEN ŘEKY MORAVICE		
18	SOPKY KOLEM SLEZSKÉ HARTY		
19	VENUŠINÝ MISKY		
20	BÝVALÁ OSADA RŮŽENEC		
21	NASAVSKÁ STEŽKA		
22	RABŠTEIN		
23	LANOVÁ CENTRA V JESENÍKÁCH		
24	AREÁL KARĚŠ		
25	PRADĚJ - KORUNA JESENICKA		
26	CYKLOVÝLET OKOLO BRANNÉ		
27	TULINKA - BIKOVÉ TRAILY		
28	RYCHLEBSKÉ STEŽKY		
29	HERNY PRO DĚTÍ V JESENÍKÁCH		
30	PRADĚDOVA GALERIE U HALOUZKŮ		
31	ÚDOLÍ ZTRACENÝCH ŠTOL		

NOVINY BYLY VYDÁNY VE SPOLUPRÁCI SE SDRUŽENÍM JESENÍKY - SDRUŽENÍ CESTOVNÍHO RUCHU

Jeseníky
SDRUŽENÍ CESTOVNÍHO RUCHU

Jeseníky - Sdružení cestovního ruchu
Sídlo: Kladská 1, 787 01 Šumperk
Pobočka: K. Čapka 1147, 790 01 Jeseník
e-mail: info@jeseniky.cz
tel.: +420 583 283 117
www.jesenikytourism.cz

- 41
- 34
- 29
- 37
- 18
- 41

VDAL SPOLEK V JESENÍKÁCH Z. S., JÁNSKÉHO 341, 790 81 ČESKÁ VES, IČO: 22847359, INFO@JESENIKY.CZ
NÁKLAD: 20 000 KS, NOVINY BYLY VYDÁNY VE SPOLUPRÁCI SE SDRUŽENÍM JESENÍKY - SDRUŽENÍ CESTOVNÍHO RUCHU
REGISTROVÁNO MINISTERSTVEM KULTURY, EVIDENČNÍ ČÍSLO: MK ČR E 23118, VYDÁNÍ JE NEPRODEJNÉ
ŠÉFREDAKTORKA: ING. MGR. VĚRA HOLUBOVÁ, GRAFIKA: DAVID MIGAL